

Bacheloroppgave

IDR600 Sport Management

**Nasjonale ”lokomotiver” - en nødvendighet for
suksess i Europa**

Espen Særnmo Johansen

Totalt antall sider inkludert forsiden: 45

Molde, 21.05.2012

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/ dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none"> • ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands. • ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt. • ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt. • har alle referansene oppgitt i litteraturlisten. • ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Sondre Kåfjord

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 20.05.2012

Forord

Min bacheloroppgave gjenspeiler seg i min store interesse for fotball. I mine yngre dager var det egenopplevelsen av det å faktisk spille fotball som var den største verdien knyttet til spillet for meg. Gjennom mine tre år som Sport Management-student ved Høgskolen i Molde er jeg daglig blitt konfrontert med andre aspekter vedrørende fotballen og idretten, enn selve utførelsen. Jeg har fått en forståelse for de mekanismer og rammebetingelser som er grunnleggende for at mennesker faktisk kan utøve idrett.

Oppgaven min tar utgangspunkt i dette. Et annet perspektiv enn spillerperspektivet. Temaet jeg valgte har nok hele tiden vært i underbevisstheten min, men det er først gjennom det seneste halve året jeg virkelig har vært nødt til å sette meg inn i tverrfaglige elementer som bør og må knyttes til idretten. Oppgaven har vært en berikelse for min kompetanse, og den har tvunget meg til å søke svar på problemområder jeg i utgangspunktet ikke visste eksisterte.

Under arbeidet med denne oppgaven har også gjort at jeg har forstått hvor privilegert jeg har vært de seneste årene, som faktisk har hatt anledning til å lære om hobbyen min som student. Det har naturlig nok vært en drivkraft og motivasjonsfaktor i oppgaveprosessen at jeg har fått bruke tiden min på verdens vakreste idrett.

Jeg skylder Sondre Kåfjord, Kjetil Haugen og Hallgeir Gammelsæter v/ Høgskolen i Molde en stor takk for at de tok seg tid til å være diskusjonspartnere og for deres tilbakemeldinger underveis i prosessen. Deres bidrag har vært uvurderlige for ferdigstillelsen av denne oppgaven.

Avslutningsvis har jeg lovet å rette en stor takk til min mor som har stilt opp som korrekturleser. Med tanke på at hun mister interessen bare hun ser en gjenstand som kan minne om en fotball, er det imponerende at hun har hatt tålmodighet til å lese gjennom denne oppgaven x antall ganger!

Asker

21.mai 2012

Espen Særnmo Johansen

Innhold

1. Sammendrag	2
2. Innledning	3
2.1 Bakgrunn for oppgaven.....	3
2.2 Problemstilling.....	4
2.3 Oppgavens oppbygging.....	4
3. Teori	5
3.1 Den norske æraen.....	5
3.1.1 Trampolineøkonomi.....	6
3.2 Idretten som institusjon.....	7
3.2.1 Idretten mellom institusjonelle logikker.....	8
4. Metode	10
4.1 Innføring.....	10
4.2 Kvantitativ og kvalitativ metode.....	11
4.3 Kildegrunnlag.....	12
4.4 Fremgangsmåte.....	12
4.4.1 Utvalg.....	13
4.4.2 Strategi.....	13
4.4.3 Kilder.....	14
4.4.4 Kildekritikk.....	15
5. Konkurransesituasjonen	15
5.1 Historikk.....	15
5.2 Potensielle deltakere.....	16
5.2.1 Koeffisienter.....	17
6. Analyse	17
6.1 Avgrensninger og forutsetninger.....	17
6.1.1 Variabler.....	18
6.2 Analyse.....	20
6.2.1 Norge.....	22
6.2.2 Seriesystem.....	24
7. Oppsummering	25
8. Konklusjon	27
9. Avsluttende kommentar	27
10. Figurliste	28
11. Tabelliste	28
12. Litteraturliste	29
13. Vedlegg	31

1. Sammendrag

Vegard Heggem. En tidligere norsk fotballspiller med bakgrunn fra det norske landslaget, Liverpool og Rosenborg. Vegard Heggem er mannen som spilte hovedrollen i dramaet som utspant seg på San Siro, Milano – 9. desember 1996. Matchvinner Vegard Heggem og resten av datidens Rosenborg-lag sto for det som av mange er blitt omtalt som det største øyeblikket i norsk klubbefotball. Muligens det neststørste øyeblikket totalt sett i norsk fotballhistorie, kun overgått av hendelsene sankthansaften 1998. Med seieren på San Siro avanserte Rosenborg for første gang videre fra gruppespillet i Champions League, og sendte italienerne ut av turneringen.

Min oppgave baserer seg i stor grad på trøndere som deltar i den største klubbturneringen av alle. Rettere sagt, den tar utgangspunkt i trøndere eller andre norske fotballag som ikke deltar i den største turneringen av alle. Valget av oppgave ble gjort i håp om å finne forklarende årsaker til de senere sesongers mangel på norsk deltakelse i Champions League, utover det at norsk fotball ikke er god nok.

Metoden jeg baserer min oppgave på, er en datainnsamling i form av tall og statistikk. Utvalget mitt har vært 19 europeiske nasjoner, inkludert Norge. Hovedessensen i mine undersøkelser har vært å gå gjennom de respektive nasjoner sine sluttabeller de siste 20 årene. I etterkant av avlesningen av sluttabeller foretok jeg et nytt utvalg, denne gangen av klubber fra de respektive 19 nasjonene som har deltatt i Champions League fra den gang turneringen fikk et format lignende dagens (1992) og frem til i dag. Gjennom min innsamling av data, ønsket jeg å finne frem til nasjoner som kan sammenlignes med Norge, og se hvorvidt de er hyppigere representert i Champions League. Etter hva jeg kan forstå er det foretatt få større undersøkelser av denne sorten.

En av de første og største overraskelsene som jeg kom over var de store forskjellene fra nasjon til nasjon på hvordan de kårer en seriemester. Dette være seg til for eksempel antall lag, serieoppsett og antall kamper. Disse gjorde mine søken etter svar noe vanskeligere. Én ting er å sette seg inn i seriesystemet til 19 nasjoner i inneværende/fjorårets sesong, men hvordan eksempelvis det polske seriesystemet var i 2000/01-sesongen var mer utfordrende. Det er flere eksempler på nasjoner i mitt utvalg som minst en sesong de siste 20 årene har hatt et seriesystem som avviker fra standarden i Europa, eksempelvis Finland, Sveits, Østerrike og Danmark. Nettopp det norske seriesystemet har vært gjenstand for debatt de

seneste årene. På et senere tidspunkt kan det være spennende å fremstille noen variabler i et forsøk på å finne en formell som gjenspeiler det ideelle seriesystemet.

2. Innledning

2.1 Bakgrunn for oppgaven

Tidligere direktør i Rosenborg, og nestleder i Norsk Toppfotball har kommet med uttalelser i retning av at norsk fotball trenger en gigant - et lokomotiv slik Rosenborg selv var i en årrekke (<http://fotball.aftenposten.no/eliteserien/article135548.ece>). Tiden da Rosenborg var et lokomotiv i norsk toppfotball står uthevet med fet skrift i norsk fotballhistorie. Tallenes tale er klare. 12 seriegull av 12 mulige i årene 1992 – 2004 medførte enorme løft for klubben. I denne perioden kan Rosenborg vise til kraftig økonomisk vekst – hovedsakelig grunnet fast deltakelse i Champions League i årene 1995 – 2003. Så var det nesten slutt. Seriegullene har riktignok kommet, men ikke like hyppig. Deltakelse i Champions League var i årene etter 2003 kun sporadisk. Etter 2007-sesongen var det ikke lenger sporadisk – det var totalt fraværende. I sesongene 2007 – 2011 vant Rosenborg kun to seriemesterskap. I årene 2005 – 2011, har vi hatt hele fem forskjellige seriemestere. Henholdsvis Vålerenga, Brann, Stabæk, Molde og Rosenborg. Noen vil kanskje hevde at det er et sunnhetstegn at den norske toppdivisjonen er langt mer spennende enn hva tilfelle var i årene 1992 til 2004. Det som har vekket min interesse for de ovennevnte fakta og historie, er hvorvidt Rosenborg er blitt dårligere – eller om de resterende elitelagene i Norge er blitt bedre. Målbarheten av akkurat det er vanskelig, ettersom det er snakk om sportslige faktorer. Gode spillere kontra svakere spillere. God spillerutvikling kontra dårlig spillerutvikling. Gode valg av trenere kontra dårlige valg. Valgene som blir gjort i sportslig henseende kan være avgjørende for hvilken grad av suksess klubbene opplever. Dersom vi foretar en analyse på nasjonalt nivå – blir sammenlikningsgrunnlaget lite. Da vil det hele tiden være det beste nasjonale laget som er idealet. Hvorvidt det er målet kan diskuteres – og er irrelevant for min tilnærming til oppgaven. Derfor har jeg valgt å ta utgangspunkt i Champions League. Gjennom en sammenlikning av de nasjonene som har hatt deltakere i denne turneringen håper jeg at det er mulig å vurdere hvorvidt det er et eksisterende behov for kontinuitetsbærere i norsk klubbefotball. Kontinuitetsbærere opplever jeg som klubber som gjennom stabilt gode hjemlige prestasjoner hvert år kvalifiserer seg til Champions League. Resultatet av dette vil være, som vi har opplevd tidligere, at den gjeldende klubb(er) vil arbeide under bedre

økonomiske rammebetingelser og dermed ha naturlige konkurransefortrinn overfor sine nasjonale konkurrenter.

2.2 Problemstilling

For at jeg i størst mulig grad skulle klare å definere min arbeidsretning gjennom denne oppgaven – var utformingen av en tydelig problemstilling vesentlig. Mitt valg av emnet var bredt. For å kunne komme frem til et svar på problemstillingen er det viktig at jeg har klart å trekke ut det som er vesentlig fra innsamlingsmateriale og relatert det til problemområdet. Hva som er plukket og ansett som vesentlig skal vi komme tilbake til.

Følgende problemstilling har vært retningsgivende for meg under utformingen av denne oppgaven:

Er vi i Norge avhengige av å ha stabile topplag i Eliteserien i fotball, for igjen å kunne ha et lag som regelmessig kvalifiserer - og hevder seg i Champions League?

Problemstillingen opplever jeg som høyaktuell. Norske lag har ikke kvalifisert seg for spill i Champions League siden Rosenborg gjorde det i 2007. Gjennom å vinkle oppgaven i denne retningen er selvsagt målet å identifisere om stabile topplag i en hvilken som helst europeisk nasjon, er ensbetydende med årlig deltakelse i Champions League.

2.3 Oppgavens oppbygning

Gjennom en forståelse av idretten som egen institusjon, og gjensidigheten mellom ulike institusjoner kan det være enklere å forstå formatet, organiseringen og statusen Champions League har i Europa. Man kommer heller ikke utenom at slik den moderne fotballen har utviklet seg – vil det alltid være ett strev etter ressurser, først og fremst økonomiske. Bedre økonomi gjenspeiler seg ofte i bedre kvalitet hos enkeltklubber. Omtalen av kvalitet i denne forstand, er i all hovedsak synonymt med bedre enkeltspillere. Økonomien anser jeg derfor som sentral, dersom man som klubb skal anerkjennes i den europeiske eliten. For å forstå dagens konkurranse i fotballen, er det også vesentlig å få belyst hvorfor konkurransesituasjonen er som den er i Europa.

I kapittel 4 følger min metodiske tilnærming til oppgaven. I kapittel 5 følger en kort historisk redegjørelse vedrørende Champions League. Dette etterfølges av en analyse av

datainnsamlingen i kapittel 6. Kapittel 7 og 8 inneholder henholdsvis konklusjon og oppsummering.

3. Teori

3.1 Den norske æraen

De fleste norske fotballfanatikere ser antakelig tilbake på 90-tallet med tårevåte øyne. Fotballen var annerledes da – både nasjonalt og internasjonalt. Gjennom endringsprosesser var den tidlige kommersialiseringen av fotball i gang. Fotballen startet å utvikle seg i retning av å være underholdningsprodukt, i tillegg til å være en idrett. Bosman-dommen, satellittoverføringer for fjernsyn er eksempler på påtvungne endringer på organisasjonsnivå og muligheter på markedssiden som har medført at fotballen har tatt et kvantesprang i forhold til mange andre idretter.

Som tidligere nevnt er antakelig 90-tallet det mest begivenhetsrike norske fotballtiåret med hensyn til resultater. For første gang siden 1938 deltok vi i et VM-sluttspill og vi fikk også med oss et Europamesterskap i 2000. Norge holdt seg også rimelig stabilt innenfor topp 15 på FIFA-rangeringen. Disse resultatene gjorde Norge til en relativ fryktet fotballnasjon. Sett fra norsk perspektiv gav Rosenborg sitt årlige innpass i Champions League et forsterket inntrykk av Norge som fotballnasjon. I perioden før 1992 bar økonomien i norske eliteklubber jevnt over preg av dårlig likviditet og negativ egenkapital. Mangelen på økonomiske styringsverktøy bekymret klubbliderne rundt om i landet (Gammelsæter og Ohr 2002, 60). Som en reaksjon på de negative tallene ble Profflisensnemnda oppnevnt av NFF i 1992. Profflisensnemndas hovedoppgave var å utarbeide retningslinjer for klubbenes økonomiske rapportering. I etterkant av dette opplevde man bedret klubbøkonomi og sportslig framgang internasjonalt. Den sportslige framgangen medførte større etterspørsel etter norske spillere på det internasjonale markedet. Høyere etterspørsel gjorde at klubber vokste økonomisk ved å utvikle egne spillere for så å selge dyrt. Denne enkle formen for økonomisk vinning skapte interesse hos investorer som så store inntjeningsmuligheter i videreføring av spillere som i utgangspunktet var billige. Rapporter som ble distribuert til klubbene tilsa at de økonomiske mulighetene bare ville øke – og at den moderne fotballen ikke var i nærheten av å nå sin økonomiske topp. Til tross for denne optimismen så man at utgiftene også ble høyere – hovedsakelig ved en kraftig økning av spillerlønnene. Som et direkte resultat av lønnshoppet gikk spinningen

opp i vinningen. Ved inngangen til år 2000 gikk norsk elitefotball vanskeligere tider i møte, grunnet ambisiøse budsjetter og tro på positiv transferbalanse. Gammelsæter og Ohr hevder at den vanligste forklaringen på forventningene til økt inntjening baserte seg på tankene rundt den økte frikonkurransen. De hevder riktig nok at det totale bilde i norsk fotball er enda mer komplekst, og argumenterer for at norsk fotball kan karakteriseres gjennom en metafor i form av ”trampolineøkonomi”.

(Gammelsæter og Ohr, 2002)

3.1.1 Trampolineøkonomi

Uttrykket trampolineøkonomi brukes som en beskrivelse for å forklare de økonomiske svingningene i norsk toppfotball (Gammelsæter og Ohr, 2002). Forfatterne av boken Kampen uten ball har funnet likheter som gjenspeiler bruken av uttrykket. De hevder blant annet at norske klubber baserer inntekten sin på deres transferbalanse – altså differansen mellom salg og kjøp av spillere. Klubbene er altså avhengig av å selge spillere til en dyrere totalsum enn hva de kjøper spillere for i budsjettåret. Videre hevdes det at større grad av positiv transferbalanse medfører høyere lønninger. Dessuten er det tenkt at høyere lønninger i norske klubber enn hos konkurrerende nasjoner, gjør klubbene mer attraktive hos utenlandske spillere. Ved gjennomsnittlige lave lønninger i norske klubber vil muligheten for import bli redusert og dermed rommet for egenutviklede spillere større. Dette resonnementet kan vise seg å stemme for fotball-Norge anno 2012. Flere klubber opplevde i kjølvannet av finanskrisen at de måtte gjøre kutt i lønnsbudsjettene – og gjennomsnittsalderen i Eliteserien gikk ned (<http://www.sportogspill.no/a/3406046?0>). Større grad av egenproduserte talenter, skaper også flere potensielle salgsobjekter. Landslagets prestasjoner påvirkes også naturlig av oppblomstringen av egenutviklede talenter. Få egenutviklede talenter fører til en nedgang i landslagets prestasjoner. Basert på de faktaene og den historikken vi nå sitter inne med, ser vi at Norge nådde sitt bunnpunkt på FIFA-rankingen samme år som finanskrisen inntraff. I etterkant av de naturlige kuttene finanskrisen medførte, ser vi at Norge har avansert over 30 plasseringer på denne rangeringen. Antakelsene vedrørende trampolineøkonomien i norsk fotball, baserer seg på forståelsen av norsk fotball som en kommersiell næring.

(Gammelsæter og Ohr, 2002)

Det er snart 10 år siden tankene og teoriene ble publisert første gang – og vi har vært inne i en fase av den norske fotballen som gjør at vi kan kjenne igjen disse antakelsene vedrørende synergien den norske klubbøkonomien medfører. Denne teorien er interessant fordi den gjorde seg gjeldende i en periode hvor norsk fotball opplevde sitt foreløpige toppunkt. I samme periode hadde vi også det mest stabile topplaget som har vært i norsk klubb fotballs historie. Den kan også forklare hvorfor Rosenborg sine prestasjoner i større grad begynte å svinge i etterkant av år 2000.

3.2 Idretten som institusjon

Idrett kan anses som en egen institusjon. På lik linje som øvrige institusjoner, finner vi regler som er spesifikke for idretten som en institusjonell enhet. Reglene er på sitt vis unike, fordi de fraviker ofte fra andre regler i øvrige institusjoner. Eksempelvis finnes det idretter som tillater vold, som ikke er tillatt i samfunnet ellers. Eksempler på dette er boksing og fribryting. Til tross for dette eksisterer det former for sanksjoner i idretten hvis man handler utover det gitte spillerreglementet, eksempelvis i form av utestengelse ved brudd på det internasjonale dopingreglementet.

(Gammelsæter 2010)

Idrettsinstitusjonen(e) kan man se at avhenger av lokasjon. Innenfor de samme idrettene på ulike steder i verden vil man mest sannsynlig kunne oppleve ulikhet. Ulikheten oppstår ikke i selve utførelsen av idretten. Ulikheten finner vi nok heller i organiseringen og hvordan tilretteleggingen av idretten gjøres. Et konkret eksempel på dette er ulikheten i organiseringen av amerikansk idrett – kontra organiseringen av norsk idrett. Norsk idrett baserer seg i stor grad på frivillighet. På mange måter kan vi si at eksistensen av norsk idrett er avhengig av frivillige medlemmer som driver norske idrettsklubber og foreninger. Derimot er det i USA ikke vanlig at amerikanske sosiologer anerkjenner deres idrett som en egen institusjon. En forklaring som ofte anvendes i så henseende er at amerikansk idrett organiseres gjennom bedrifter, skolesystemet og også gjennom familiens engasjement i enkeltidretter (eksempelvis turn, kunstløp og tennis). Den frivillige organiseringen vi opplever i Norge, vil man oppleve som uvanlig i USA. Av den grunn vil man kanskje finne det mer hensiktsmessig å analysere amerikansk idrett som en del av staten og markedet. Oppfattelsene av idretten som en egen institusjon er delte. Noen vil kanskje

hevde at idretten anno 2012 er tvers igjennom kommersiell, og styres fullstendig av markedskrefter. Dermed vil kanskje noen hevde at idretten bør plasseres i en markedsinstitusjon. Vi har også opplevd at idretten har blitt brukt som et politisk maktmiddel av enkelte stater. I de kommunistiske statene i Øst-Europa tok staten kontroll over styringen av idretten, og gjennom forskning dyrket frem overmennesker som skulle representere deres nasjon. Det gamle DDR og USSR er eksempler på dette.

(Gammelsæter 2010)

(Johansen 2011)

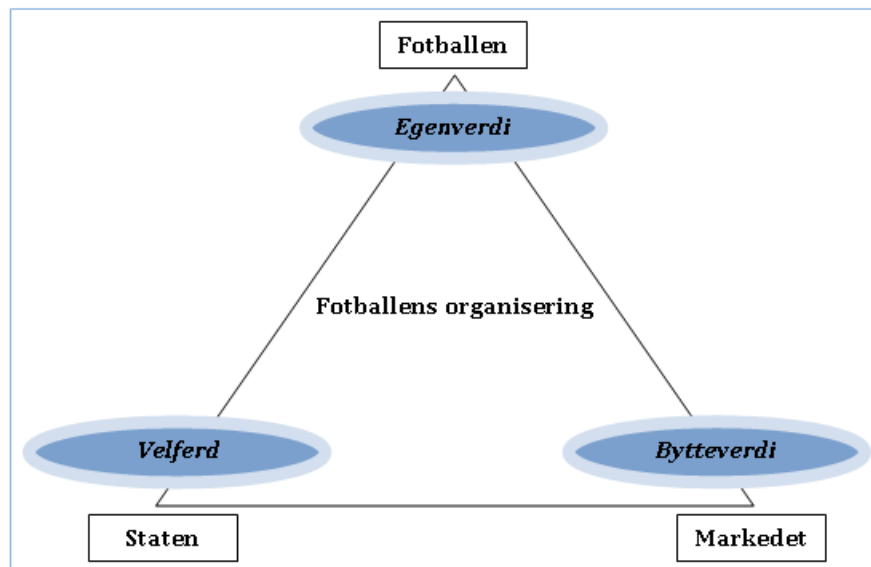
Gjennom å forstå idretten – og i dette tilfellet fotballen som en egen institusjon, kan det være enklere å forstå hvordan den internasjonale fotballen organiseres. Denne type organisering kan vise til eksempelvis mekanismene som råder i fotballen i ulike kulturer, nivåer og systemer. Den videre oppgaven trekkes fra norsk toppnivå opp til europeisk toppnivå. Det forteller oss at ulike forbund i form av vårt nasjonale (NFF), og vårt europeiske (UEFA) er retningsgivende gjennom sine regelverk i forhold til hvem som får anledning til deltakelse i Champions League. Gjennom en forståelse for hvordan de respektive klubbene er nødt til å tilpasse seg de ulike retningslinjene gitt av NFF og UEFA – kan det også bli enklere å forstå hvordan man kan bli anerkjent som en europeisk toppklubb.

3.2.1 Idrettens organisering mellom institusjonelle logikker

Som vi har vært inne på organiseres idretten ulikt fra nasjon til nasjon. Enkelte nasjoner preges av en sterk statlig organisering, mens i andre nasjoner er markedet avgjørende for hvordan idretten organiseres. Ulike institusjoner har ulik tilnærming og hvis vi fra nå konkretiserer idrett som fotball – i tråd med bakgrunnen for denne oppgaven, skal vi se nærmere på gjensidigheten mellom fotballen som egen institusjon og institusjonene marked og stat. En slik gjensidighet hvor man tar med seg elementer fra en institusjon til en annen – kalles en hybrid organisasjonsform.

(Gammelsæter 2010)

Figur 1: Fotballens organisering mellom institusjoner

Gjennom en institusjonell fortolkning på denne måten, skal vi se i all enkelhet hva utfallet er når man blander de separate institusjonelle logikkene med hverandres prinsipper. I figur 1 har vi forenklet de institusjonelle prinsippene som kan beskrive gjensidigheten mellom fotball, stat og marked. Figuren viser oss at fotball som enhet har en egenverdi. Denne egenverdien kan beskrives eksempelvis i form av glede og sosiale elementer. Det er rett og slett hvilket utbyttet fotball i sin opprinnelige art gir oss. For staten sin del ser vi at det kan være viktig for en enkeltnasjon å fremme viktigheten av fotball – gjennom eksempelvis den ”norske” forståelsen av at utøvelse av idrett er sunt for legeme. Altså kan staten bruke idrett som et virkemiddel for å fremme folkehelsen. Hva oppnår fotballen gjennom dette? Antakelig økt rekruttering. Når det gjelder markedet vet vi at de har et behov for penger. Økonomisk vinning gjennom fotball vet vi at gjøres gjennom lukrative sponsorater til enkeltklubber, men også å bruke medier i stor grad som et markedsføringsorgan. Fotball oppleves i stor grad som en sunn og ren idrett. Det kan være av betydningsfull karakter for en enkeltbedrift å bli assosiert med produktet fotball. Fotballen opplever gjennom avtaler med det sivile næringslivet bedre økonomiske rammebetingelser.

Dersom man relaterer gjensidigheten mellom de institusjonelle logikkene som ble beskrevet over opp mot Champions League; kan man se at det kan være potensielt viktig for enkeltstater å hevde seg i denne turneringen. Det kan brukes som politisk propaganda, eller det kan øke blesten rundt fotball på statlig nivå, som kan medføre økt rekruttering til idretten. Seertallene fra finalen i Champions League 2011 ble rapportert å være 109 millioner verden over. (<http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/football/europe/8490351.stm>).

Dette viser til et stort marked hva angår sponsorer og medieaktører som er betalingsvillige for å indirekte markedsføres under selve kampen, eller kringkaste begivenheten. Disse selskapene baserer sin interesse på teoriene om forbrukeradferd, og forventer at etterspørselen etter deres produkter vil øke under – og i etterkant av en slik begivenhet. Dermed brukes selve idrettsbegivenheten som distribusjonskanal for å markedsføre egne produkter – altså en gjensidighet mellom idrett og marked. Denne typen markedsoppfølging er for UEFA viktig. Inntjeningen er selvsagt en stor del av overskuddet som innkasseres hvert år, men også en betydelig andel av premiepengene som gjør turneringen så attraktiv for klubbene. Klubbene som kringkastes gjennom spill i Champions League blir også yndede sponsorobjekter. Klubbene får altså ikke bare premiepenger gjennom turneringsspillet, men også de beste sponsoravtalene på markedet.

Dersom vi bruker teorien som forteller oss hva slags gjensidighet man kan finne mellom de tre nevnte institusjonene, og relaterer den til denne oppgaven – gir det oss et innblikk i hvorfor enkelte nasjoner hyppigere frekventerer Champions League enn andre. Disse funnene vil bli ytterligere belyst i kapittel 6. Gjennom en videre forståelse for hvorfor Champions League har fått den statusen turneringen har i dag, kan vi forstå gjennom gjensidigheten mellom markedet og fotballen. Nettopp denne statusen som det blir referert til, gir oss også en ytterligere forklaring på et av mine funn – at det er blitt vanskeligere for mange nasjoner å få innpass i Champions League. Det er nettopp innpass i Champions League som er essensen i problemstillingen, og gjennom de nevnte analysene i kapittel 6 skal vi forsøke å finne ut om stabilitet er det norske nøkkelordet for å komme tilbake til Champions League.

4. Metode

4.1 Innføring

Gjennom begrepet metode snakker man om ulike måter å samle inn data på, for å komme frem til – og formidle ny kunnskap. Den vanligste formen for videreformidling av ny kunnskap, er å basere den på allerede fremstilte teorier. Det er på mange måter dette som er med på å videreutvikle samfunnet vi lever i. Metode kan altså beskrives som vår søken etter å undersøke, fremstille og avdekke sannheter i våre omgivelser. Alle de data vi sitter igjen med i etterkant av en undersøkelse er det vi kaller for empiri. For at empirien vi samler inn skal være av nyttig karakter, er vi nødt til å stille krav til den. Det er i all

hovedsak to krav empirien bør tilfredsstille:

- 1. Gyldighet og relevans**
- 2. Pålitelig og troverdighet**

Når vi vurderer hvorvidt empirien er gyldig og relevant, vurderer vi det som kalles for validiteten av empirien. Måling av påliteligheten og troverdigheten ved empirien kalles for måling av reliabiliteten. For at vår empiri skal være valid er det viktig at det er en fremstilling av hva vi faktisk ønsket å måle. Dersom empirien er valid, vil den også oppfattes som relevant. Reliabiliteten ved undersøkelsen avgjøres av hvorvidt vi kan tro på den informasjonen som datainnsamlingen gir oss. En undersøkelse bør være gjennomført på en tillitsvekkende og troverdig måte. Det er dessuten viktig at man ikke klarer å avdekke åpenbare målefeil ved undersøkelsen. Åpenbare målefeil skaper naturlig nok feil i resultatene.

(Jacobsen 2005)

4.2 Kvantitativ og kvalitativ metode

Når man har fremstilt eller valgt en problemstilling som danner grunnlaget for den undersøkelsen man ønsker å gjennomføre, samt valgt sitt undersøkelsesopplegg har man gått gjennom to av tre faser før man kan starte undersøkelsesprosessen. Den tredje fasen er valg av metodisk tilnærming. Når man velger den metodiske tilnærmingen avgjør man hvilken av de to hovedformene ved metode som man bruker i den videre gangen av undersøkelsen. De to hovedformene kalles for kvalitativ og kvantitativ metode.

Den kvalitative metoden avdekker som oftest skjønnsmessige vurderinger av enkeltindivider knyttet til en oppdagelse eller et fenomen. Den vanligste måten å foreta kvalitative undersøkelser på, er å observere hva mennesker sier og gjør. Feltarbeid og åpne intervjuer er fremgangsmåter som ofte blir anvendt i en forskers kvalitative faser av en undersøkelse. Ved denne tilnærmingen blir utfallet av en undersøkelse i større grad åpen, ved at man får en opplevelse av hvordan mennesker danner sine egne virkelighetsbilder (Jacobsen 2005, 31).

Kvantitativ metode kjennetegnes ved at den informasjonen som er blitt innhentet, kan tallfestes ved sitt formål som er å kartlegge virkeligheten. Gjennom en kvantitativ undersøkelse brukes gjerne instrumenter som skal bidra til at vi klarer å identifisere informasjon om eksisterende fenomener ved hjelp av matematikk og statistikk. Et vanlig

kvantitativt måleinstrument som de fleste har et forhold til, er spørreundersøkelser med lukkede svaralternativer. Det er av mange hevdet at den kvantitative metoden begrenser utfallet av en forskningsprosess med tanke på at forskeren kun baserer innhentet informasjon i egenutviklede tall og verdier. Til tross for dette hevdes det at kvantitative data sørger for at man kan studere fenomener med stor grad av presisjon og nøyaktighet (Jakobsen 2005, 31).

4.3 Kildegrunnlag

På samme måte som vi skiller mellom kvantitativ og kvalitativ metode, skiller vi også mellom hva slags kilder vi anvender i innhenting av informasjon. Det er to typer informasjon vi skiller fra hverandre, primærdata og sekundærdata.

Primærdata er opplysninger som vi har samlet inn direkte fra mennesker eller menneskegrupper. Primærdata er ensbetydende med at forskeren samler inn opplysninger og informasjon fra sitt utvalg for første gang. Altså oppsøker forskeren mennesker direkte i sitt søken etter informasjon. Basert på dette forstår vi at primærdata enklest gjøres tilgjengelig gjennom intervjuer, observasjoner eller spørreskjemaer (Jakobsen 2005, 137).

Sekundærdata derimot er ikke informasjon som forskeren har samlet inn direkte fra en kilde. Det vil si at informasjonen som vi finner gjennom sekundærdata er samlet inn av andre – i den hensikt å finne ute noe som kan være av en helt annen karakter enn din egen problemstilling (Jakobsen 2005, 137).

4.4 Fremgangsmåte

Metoden som er brukt for å kunne svare på den gjeldende problemstilling på en god måte, er ved hjelp av sekundærdata. Oppgaven er gjennom den gjeldende problemstilling avgrenset til historikk. Problemstillingen er definitivt fremtidsrettet, men for å kunne svare på hvordan fremtiden vil se ut, må jeg ta utgangspunkt i historiske trender.

Sekundærdataen som er samlet inn er også kvantitativ. Kvantitative analyser basert på sekundærdata gjøres svært ofte. Blant annet forekommer dette i det sivile næringsliv i form av regnskaper, årsrapporter og børsnoteringer (Jakobsen 2005, 137).

4.4.1 Utvalg

For å kunne realisere min datainnsamling måtte jeg foreta et utvalg av den mengden informasjon som jeg fant relevant for min problemstilling. Det historiske tidsperspektivet måtte også avgrenses. De årene jeg har samlet inn data fra strekker seg fra 1992 – 2011. En redegjørelse for disse årstallene kan leses i analysekapittelet. For å komme nærmere et svar på problemstillingen fant jeg det nødvendig å foreta et utvalg på 19 europeiske nasjoner. Valget av antall og hvilke nasjoner begrunnes med at det er nødvendig med en sammenlikning av hva de historiske dataene i norsk fotball i den nevnte tidsperioden betyr, kontra øvrige nasjoner. Videre måtte jeg definere hvilke data som var av interesse for min undersøkelse.

I etterkant av å ha samlet inn tabeller fra mitt respektive utvalg, avgrenset jeg mitt utvalg til å gjelde kun enkeltlag fra de respektive nasjonene som har deltatt i Champions League. Utrekninger av disse enkeltklubbenes gjennomsnittlige ligaplassering er blitt gjort for å kunne identifisere hvilke nasjoner som har stabile topplag med hyppig frekventerende lag i Champions League. Utrekning av de respektive klubbers gjennomsnittlige UEFA-rangering i tidsperioden er også gjort. Til slutt ble de utvalgte nasjoners landslag trukket inn i betraktningen. Verdien av disse finner man gjennom å regne ut en gjennomsnittlig FIFA-rangering, samt UEFA-rangering i tidsperioden. Dette ble utført for å kunne identifisere en mulig sammenheng mellom landslagenes prestasjoner, opp mot hyppigheten av deltakelse i Champions League.

4.4.2 Strategi

Vi skiller mellom to strategier ved en nærmere studering av virkeligheten; induktiv og deduktiv.

Induktiv tilnærming kan beskrives gjennom begrepet ”fra empiri til teori” (Jakobsen 2005, 29). Denne tilnærmingen til en undersøkelse beskrives ved at forskere samler inn all relevant informasjon, vurderer- og systematiserer informasjonen. Basert på resultatene av innsamlingen skapes teoriene og antakelsene om funnene som er gjort.

En deduktiv tilnærming beskrives gjennom det motsatte; ”fra teori til empiri” (Jakobsen 2005, 28). Ved bruk av denne strategien danner forskeren seg et bilde av hvordan virkeligheten ser ut i forkant av innsamlingen av informasjon. Målet er altså å se om

virkeligheten stemmer overens med egne forventninger. Åpenbare svakheter ved denne tilnærmingen er at man begrenser datainnsamlingen ved at man kun leter etter informasjon som man selv vurderer som relevant. (Jakobsen 2005, 29). Slik type informasjon kan ha en tendens til å føre til resultater som stemmer overens med de forventninger som er skapt på forhånd.

Basert på informasjonen som er gjengitt, plikter jeg å informere om at min tilnærming til denne oppgaven er deduktiv. Derfor bør leseren være observant på at jeg kan ha utelatt viktig informasjon gjennom min datainnsamling som kunne endret resultatet av min undersøkelse. Forventningene som jeg har skapt i så måte er at jeg har dannet meg en hypotese om at vi er avhengig av stabile topplag i Eliteserien for å jevnlig kvalifisere oss til Champions League.

Som det ble nevnt i kapittel 4.4.1 er metoden som er brukt av kvantitativ karakter – altså utelukkende bestående av tall. Videre har jeg brukt matematiske formler for å kunne redegjøre for funnene i datainnsamlingen. De ulike utregningene er fremstilt i tabeller som man finner vedlagt denne oppgaven.

4.4.3 Kilder

Datainnsamlingen har blitt opplevd som krevende siden det er et stort datamateriale. Jeg har gått gjennom nærmere 400 tabeller, notert ned hvert lag sin plassering og antall poeng. Nyere tabeller, i årene 2009 – 2011 er funnet hos den TV2-eide internettportalen: <http://www.altomfotball.no>. Tabellene i årene 1992 – 2009 er hentet fra <http://www.rsssf.com>. For å kunne regne ut den nasjonale gjennomsnittsplasseringen gjennom den angitte tidsperioden var jeg avhengig av å finne frem til informasjonen disse slutttabellene gav meg. Når jeg fant frem til mitt utvalg av aktuelle klubber brukte jeg Champions League sin offisielle hjemmeside <http://www.uefa.com/uefachampionsleague/season=2012/clubs/index.html>. FIFA-rangeringene ble funnet hos FIFA sine offisielle hjemmesider <http://www.fifa.com/worldranking/index.html>. For å finne frem til den gjennomsnittlige FIFA-rangeringen til hver av de 19 nasjonene var jeg avhengig av å finne deres respektive rangering år for år. Den variabelen som var vanskeligst å regne seg frem til var gjennomsnittlig UEFA-rangering til både klubb og nasjon. Omsider fant jeg frem til nettstedet <http://kassiesa.home.xs4all.nl/bert/uefa/data/method4/trank2011.html>. Listene

her måtte avleses år for år etter de klubbene jeg hadde valgt, før jeg kunne regne den gjennomsnittlige rangeringen i tidsperioden.

4.4.4 Kildekritikk

Siden min datainnsamling utelukkende bestod av å innhente sekundærdata har jeg hele tiden vært nødt til å vurdere reliabiliteten (Jacobsen 2005, 19) til mine kilder. Den åpenbare svakheten ved sekundærdata er at man aldri kan si det helt sikkert at informasjon er reliabel. Sluttabellene som er hentet ut fra den nevnte TV2-portalen velger jeg å anse som relativt sikre, med tanke på at det ville vært av katastrofal karakter for en tilsynelatende etablert og seriøs medieaktør om deres publiserte sekundærdata inneholder feil eller mangler. RSSSF er etter hva jeg kan forstå en verdensomspennende organisasjon som baserer sitt virke på fotballstatistikk, med opprinnelse i Danmark. I 1998 ble dessuten RSSSF det danske fotballforbundet sin offisielle leverandør av statistikkmateriale (<http://www.rsssf.com/>). Basert på at jeg bare har hentet ut sluttabeller fra dette nettstedet, velger jeg å tro at det er liten grad av feil i informasjonen i disse tabellene. Når det gjelder offisiell historikk vedrørende FIFA og UEFA anser jeg disse organisasjonene som så seriøse at den type informasjon som blir fremlagt på deres nettsteder er reliable. Nettstedet hvor jeg fant UEFA-rangeringene er et privat nettsted produsert av en enkeltperson. Jeg klarer heller ikke å finne noen kildehenvisninger på dette nettstedet – så det kan være at datainnsamlingen fra dette nettstedet kan anses som lite reliabelt. Informasjonen på dette nettstedet er også av så massiv karakter at sannsynligheten for trykkfeil er stor, tatt i betraktning at det er en privatperson som har funnet frem – og publisert disse sekundærdataene. Som det allerede er blitt nevnt, slet jeg med å finne disse dataene fremlagt på en oversiktlig og innsamlingsvennlig måte, derfor har jeg valgt å bruke denne nederlenderen sitt nettsted som kilde i min datainnsamling.

5. Konkurransesituasjonen

5.1 Historikk

For at leseren skal oppnå en størst mulig forståelse for tematikken i oppgaven, skal vi nå foreta noen avklaringer vedrørende klubbturneringen UEFA Champions League.

Den første utgaven av det vi kjenner som Champions League (CL), startet i 1955 – initiert av den franske sportstidsskriften L'Equipe. Spanske Real Madrid gikk seirende ut av de

fem første utgavene av det som ble omtalt som Europacupen. I utgangspunktet var ikke turneringen forbeholdt de beste klubbene i Europa – men de klubbene som L'Equipe anså som mest seervennlige. L'Equipe sin baktanke ved å plukke ut lag til turneringen er i ettertid ikke vanskelig å gjennomskue. Senere ble turneringen i større grad satt i system av det europeiske fotballforbundet (UEFA). UEFA sin interesse og inntreden gjorde at turneringen ble omdøpt til det vi kjenner som Serievinnercupen.

(<http://www.uefa.com/uefachampionsleague/history/index.html>)

I forkant av sesongen 1992/93 ble organiseringen av turneringen gitt en ny retning – og formatet på turneringen ble for første gang organisert til noe lignende det vi kjenner i dag. Gruppespillet ble for første gang introdusert. I etterkant av at det nye formatet ble introdusert er antall klubber som har fått innpass i turneringen økt. I 1992/93-sesongen var det 8 klubber som kvalifiserte seg til gruppespillet.

Fra og med 1996/97 var ikke lenger CL kun forbeholdt nasjonale seriemestere fra sesongen før. For første gang opplevde vi at en nasjon kunne være representert med flere forskjellige klubber. Dagens format på CL medfører 32 klubber fordelt i 8 grupper. Samtlige lag møter de andre lagene plassert i tilsvarende gruppe til hjemme- og bortekamp. De to lagene fra hver gruppe som oppnår høyest poengsum, avanserer til cupspillet. Fra 1/8-finalene og frem til finalen spilles det hjemme- og bortekamper hvor vinneren sammenlagt avanserer videre. Selve finalen spilles over en kamp vanligvis i midten av mai.

5.2 Potensielle deltakere

UEFA består av 53 medlemsnasjoner

(<http://www.uefa.com/memberassociations/index.html>). I utgangspunktet har klubber fra samtlige 53 nasjoner anledning til å kvalifisere seg til spill i CL. For å kunne delta i CL må man gjennom en nasjonal selekteringsprosess. Samtlige medlemsland i UEFA har egne etablerte seriesystemer. Fellesnevneren for samtlige medlemsland er at man i utgangspunktet som seriemester i øverste divisjon i sitt respektive medlemsland får muligheten til å delta i CL.

5.2.1 Koeffisienter

For å avgjøre hvor mange lag fra hver medlemsnasjon som skal få muligheten til å kvalifisere seg til spill i CL – opererer UEFA med såkalte koeffisienter. Desto høyere koeffisient en nasjon har desto flere lag får muligheten til å kvalifisere seg til CL. Maksimum antall lag som en nasjon kan ha med i turneringen er 4. Koeffisienten baserer seg på enkeltklubbens prestasjoner i UEFA sine turneringer de seneste 5 sesongene. 20 % av landkoeffisienten medregnes i klubbkoeffisienten. Klubbkoeffisienten er også avgjørende for enkeltlagenes UEFA-rangering hvert år. UEFA-rangeringen er som tidligere nevnt en vesentlig del av empirien i denne oppgaven.

Koeffisienten avgjør også hvorvidt en klubb kan kvalifisere seg direkte til CL gjennom deres prestasjon i hjemlig serie – eller hvor du evt. blir plassert i kvalifiseringsrundene til turneringen. Det maksimale antall kvalifiseringsrunder en klubb må gjennom for å få innpass i turneringen er 4.

http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/Regulations/competitions/Regulations/01/63/02/44/1630244_DOWNLOAD.pdf

6. Analyse

6.1 Avgrensninger og forutsetninger

Første sesong med CL-fotball med noenlunde tilsvarende format som i dag, ble som kjent gjennomført i 1992/93. Tallene som det vises til i den videre analyse strekker seg derfor fra 1992 – 2011. UEFA har som tidligere nevnt 53 medlemsnasjoner. Av disse nasjonene plukket jeg 19, som skulle danne fundamentet for den videre forskningen. Utvalget kan kanskje anses som avkortet, ettersom jeg har utelukket Øst-Europa. Nasjoner som har vært en del av det tidligere Jugoslavia er også utelatt fra undersøkelsen. ”Buljongnasjoner” i form av miniatyrstater som eksempelvis Liechtenstein og Luxembourg er ekskludert fra undersøkelsen. Noen vil kanskje savne Nord Irland, Wales og Irland. Disse nasjonene er utelukket fordi de aldri har vært representert i Champions League. Balkan og Øst-Europa er ekskludert grunnet en forenkling av forskningsmessige årsaker. Som kjent har det dukket opp en del nye UEFA-medlemmer som et resultat av unionsoppløsninger og i kjølvannet av krigen i Jugoslavia. Dette er nasjoner med en naturlig relativ kort fotballhistorie, og organiseringen av idretten i disse statene preges av helt andre kår enn hva tilfellet er i den vestlige delen av Europa.

6.1.1 Variabler

I kapittelet om metode har det blitt gjort rede for hvilken type materiale som er blitt samlet inn. Nå følger en kort redegjørelse for hvorfor dataen som er funnet kan knyttes til den nevnte problemstilling: *Er vi i Norge avhengige av å ha stabile topplag i Eliteserien i fotball, for igjen å kunne ha et lag som regelmessig kvalifiserer - og hevder seg i Champions League?*

Folketall: Nasjonenes populasjon oppleves jeg som informasjon som kan være en årsaksforklaring for hvorfor en gitt nasjon oppnår de resultatene den gjør – både i klubb- og landslagssammenheng. Populasjon oppleves jeg som sentralt, fordi at det er fristende å tro at i et stort land, er det flere potensielle fotballspillere. Et lavt folketall behøver ikke være ensbetydende med svake prestasjoner på banen – og vice versa (<http://www.fotballforkids.no/Hvorfor%20er%20ikke%20Norge%20best%20i%20verden.pdf>) Derimot oppleves jeg at populasjonen kan være avgjørende for organiseringen av den nasjonale fotballen gjennom eksempelvis seriesystemet. Andre faktorer som kan knyttes til folketallet er demografien og klimaet. Kanskje mest relevant av alt er antallet profesjonelle fotballspillere registrert i de respektive nasjonene i mitt utvalg.

BNP: Etersom folketall blir vektlagt i undersøkelsen, kan det også være interessant å se de utvalgte nasjoners gjennomsnittlige bruttonasjonalprodukt per innbygger. Gjennom dette får man se om det er et generelt samsvar mellom en nasjons økonomiske ressurser og kvaliteten på deres lag. Tallene som er funnet er fra 2010, og i PPS-format (purchasing power standard). PPS er en kunstig fremstilling av en valuta som tar høyde for de eventuelle prisforskjellene mellom landene, som ikke avdekkes gjennom et generelt innblikk i valutakursene (<http://www.euo.dk/fakta/tal/BNPcapita/>).

Champions League: Basert på problemstillingen er det naturlig å avdekke prestasjoner i turneringen. Det viktigste her er å finne hyppigheten hver nasjon i det gjeldende utvalg har hatt av deltakelse i denne turneringen. Dette skaper et godt sammenligningsgrunnlag og avdekker tallfestede verdier norsk klubbefotball har levert de gjengitte årene.

UEFA-rangering: UEFA-rangeringen opplever jeg som sentral for å avdekke hvorvidt det nevnte koeffisientsystem samsvarer med enkeltnasjoners internasjonale innsats i tidsperioden. For UEFA sin del bør det være en sammenheng mellom deres rangeringssystem og de resultatene klubbene har levert. Dersom rangeringssystemet fungerer, kan den brukes til å avdekke trender i den europeiske klubb fotballen de 20 seneste årene.

FIFA-rangering: FIFA-rangeringen er trukket inn for å brukes som et parameter på om det er samsvar mellom de respektive landslag sine prestasjoner og klubbene fra de respektive nasjonene sine internasjonale prestasjoner.

Nasjonal rangering: Plasseringene til klubbene jeg har inkludert i min undersøkelse i tidsperioden er sentrale fordi det er nettopp gjennom deres plasseringer jeg kan avdekke om de er som et stabilt topplag å regne. Det er dessuten gjennom toppresultater i hjemlig liga man får muligheten for spill i Champions League. Det ligger i problemstillingen sin natur at analysen vil basere seg på en sammenligning mellom Norge og øvrige nasjoner. Jeg håper å avdekke hvorvidt det viser seg at stabile klubbprestasjoner over lengre tid i hjemlig liga skaper et konkurransefortrinn i jakten på plass i Champions League, eller ikke.

Seriesystem: Det norske seriesystemet er blitt debattert i fotballmiljøer de seneste årene. Noen snakker om innsnevring av antall lag i toppdivisjonen, mens andre snakker om en utvidelse. Gjennom å avdekke hvordan seriesystemet, og fortrinnsvis antall lag i toppdivisjonen i mitt nasjonsutvalg har sett ut de seneste årene håper jeg å avdekke noe som kan være til gjenstand for debatt i forhold til om dette påvirker vår nasjonale konkurranse i en slik grad at vi ikke klarer å kvalifisere oss til Champions League.

6.2 Analyse

Tabell 1: Oversikt over nasjoner og deltakelse i Champions League

Champions League 1992 – 2011						
#	Nasjon	Populasjon	BNP (PPS - 2010)	Gj. FIFA-rank	Ant. klubber	Tot. deltakelser
1	Italia	58 100 000	101	7,4	8	53
2	Spania	40 500 000	100	5,2	12	52
3	England	51 500 000	112*	10,1	9	50
4	Tyskland	82 300 000	118	6,3	10	44
5	Frankrike	64 000 000	108	6,9	9	41
6	Portugal	10 700 000	80	13,4	5	31
7	Nederland	16 800 000	133	7,4	7	30
8	Hellas	10 500 000	90	29,3	3	23
9	Skottland	5 200 000	112*	39,8	2	16
10	Belgia	10 500 000	119	38	4	12
11	Norge	5 000 000	181	24,1	2	11
12	Sveits	7 600 000	147	37,5	4	7
13	Sverige	9 300 000	123	19,3	3	6
14	Østerrike	8 200 000	126	54,4	3	6
15	Danmark	5 500 000	127	16,9	3	3
16	Polen	38 200 000	63	37,5	2	2
17	Ungarn	9 900 000	65	57,2	2	2
18	Finland	5 250 000	115	53,7	1	1
19	Island	309 000	111	73	0	0

* Ved beregning av BNP regnes Storbritannia som en enhet (England, Skottland, Wales, Nord Irland)

Tabell 1 viser en oversikt over de land som representerer utvalget av nasjoner i denne undersøkelsen. Ikke overraskende kan man se hvilke land som skiller seg ut med tanke på totale klubb-deltakelser i turneringen. Det er de antatt største og beste fotballnasjonene i Europa som har flest deltakelser totalt sett i turneringen. Det åpenbare skille oppstår ved nasjon nummer 8, Hellas. Man ser også tydelig av denne tabellen at det er en sammenheng mellom nasjonenes gjennomsnittlige FIFA-rangering, og grad av regelmessig deltakelse i turneringen. Vi kan også se en korrelasjon mellom nasjonenes folketall og representasjon i turneringen. Eneste avviket fra koblingen mellom folketall og turneringsdeltakelse er Polen. Innbyggertallet i Polen er over 38 millioner – noe som gjør det til det sjette største landet i undersøkelsen. I tråd med de resterende funnene burde Polen hatt så mange deltakelser at de var inne blant de 10 beste nasjonene. De 5 øverste nasjonene i rangeringen er også de 5 største i undersøkelsen.

Når det gjelder BNP – ser vi at en gjennomsnittlig BNP per innbygger ikke nødvendigvis er ensbetydende med at de utvalgte nasjonene har verdens beste fotballklubber. Norge er som det er blitt nevnt tidligere, et lite land, men er i denne undersøkelsen den nasjonen som kan vise til høyest BNP i PPS gjennom verdien 181. Det at Norge ikke er verdens beste fotballnasjon er det ingen grunn til å legge skjul på, og det kan være en tanke at man

i et lite land med så store ressurser bør bruke noen av disse ressursene på å utvikle egne talenter. Gjennom avlesningen av BNP i forhold til folketallet, kan det vise seg at man har anledning til å kompensere noe for sitt manglende rekrutteringsgrunnlag ved hjelp av god økonomi for å gi unge talenter bedre utviklingsvilkår. Det hevdes gjennom denne oppgaven at økonomi er viktig for kvaliteten på de respektive fotballnasjonene, men BNP-tallene viser muligens at det er enda viktigere med et høyt folketall for å ha et så stort rekrutteringsgrunnlag som mulig.

Rent praktisk gjenspeiler ikke tabell 1 virkeligheten fullstendig. Vi har allerede vært inne på UEFA sitt koeffisientsystem, systemet som avgjør hvor mange mulige deltakere hver nasjon kan ha. De beste nasjonene har også flest friplasser til turneringen – og er derfor sikret regelmessige deltakere i turneringen. Dette gjenspeiler nok det høye antallet deltakende klubber enkelte nasjoner har hatt siden 1992. For å unngå at undersøkelsen ble alt for preget av hver nasjon sitt antall friplasser har undertegnede plukket det laget fra hver av de 18 nasjonene som har hatt høyest nasjonale gjennomsnittsrangering i tidsperioden. Dette er gjort for å utarbeide en tabell med kun ett lag fra hver nasjon i undersøkelsen. Resultatet ser du nedenfor i tabell 2.

Tabell 2: Gjennomsnittlig hjemlig plassering

Champions League 1992 – 2011				
#	KLUBB	NAT	Gj. nasjonale rank	Tot. deltakelser
1	Porto	POR	1,4	15
2	Rangers	SCO	1,4	10
3	Man Utd	ENG	1,5	16
4	Olympiakos	GRE	1,5	11
5	Rosenborg	NOR	1,8	10
6	Anderlecht	BEL	1,8	8
7	Bayern	GER	1,9	14
8	PSV	NET	1,9	12
9	Barcelona	ESP	2,2	15
10	Brøndby	DAN	2,5	1
11	Legia	POL	2,7	1
12	Helsinki	FIN	3,1	1
13	Rapid	AUT	3,2	2
14	Milan	ITA	3,5	14
15	Grasshoppers	SUI	3,5	2
16	Lyon	FRA	3,8	11
17	IFK Göteborg	SWE	4,2	4
18	Debrecen	HUN	5,3	1

Her ser vi at Rosenborg har frekventert turneringen hyppigere enn hvert annet år. Ut fra gjennomsnittsplasseringene til klubbene fra flere av de største nasjonene som ble nevnt tidligere – ser vi at de har en gjennomsnittsplassering langt under Rosenborg sin.

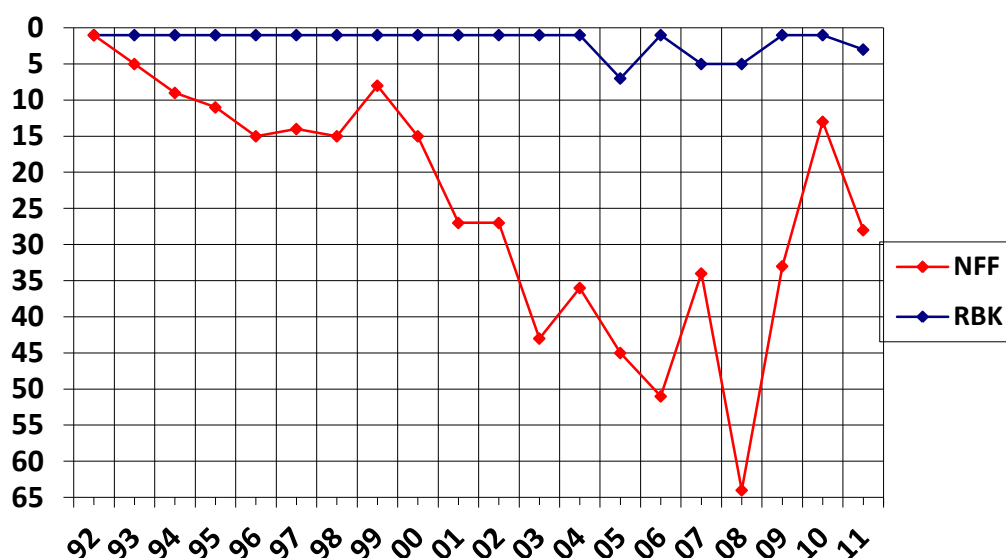
Eksempler på dette er Barcelona (ESP), Milan (ITA) og Lyon (FRA). Til tross for dette ser vi at de nevnte lagene oftere har vært å finne i turneringen enn Rosenborg. Basert på dette, er det nærliggende å tro at kvaliteten i de respektive nasjonene sine toppdivisjoner er så gode, at man gjennom en hjemlig plassering mellom 1-6 er kvalitetsmessige gode nok for spill i Champions League. Videre kan vi se at i de øvrige nasjoner enn nevnte Spania, Frankrike og Italia er man avhengig av mer enn kun jevnt gode nasjonale plasseringer for å kvalifisere seg til Champions League. Brøndby er kanskje det beste eksempelet, som med sin gode gjennomsnittsplassering kun har deltatt i turneringen en gang.

6.2.1 Norge

Basert på oversikten i tabell 2 kan man fort tenke at problemstillingen i denne oppgaven ikke er aktuell. Rosenborg har jo frekventert Champions League- og vunnet Eliteserien så ofte at de er vel definisjonen på stabilitet? Rosenborg sin høye gjennomsnittlige nasjonale plassering kan utelukkende krediteres gullårene mellom 1992 og 2004. De seneste 7 årene har deres sluttsplassering variert fra 1 – 7. I den samme periode har de også kun deltatt i Champions League en gang. I gullårene deltok de ved 9 anledninger. På bakgrunn av dette kan vi si at Rosenborg sin mangel på stabile nasjonale resultater kan bety at de ikke lenger er å finne i Champions League.

Det norske landslaget deltok i Rosenborg sine gullår i henholdsvis 2 verdensmesterskap, og 1 Europamesterskap. Vi kvalifiserte oss dermed til kontinentale mesterskap 3 av 6 ganger i Rosenborg sine gullår. Forrige gang Norge var representert i et kontinentalt mesterskap var i år 2000.

Figur 2: FIFA-ranking og RBK sine plasseringer 1992 – 2011

I figur 2 ser vi Norges plasseringer på FIFA-rankingen, sammenliknet med Rosenborg sine tabellplasseringer. Her ser vi tydelig gjennom 2/3 av det som tidligere er blitt betegnet som Rosenborg sine gullår, at landslaget sine resultater medførte en stabil FIFA-rangering innenfor topp 15 i verden. I etterkant av EM 2000 ser vi en tydelig nedgang på landslagets rangering. Vi vet også at Rosenborg sitt enevelde tok slutt i 2005 da Vålerenga ble seriemester. Altså kan vi ha identifisert en sammenheng ved å ha et stabilt topplag. Landslagets prestasjoner blir bedre. Denne teorien kan forsterkes ytterligere med tall fra vår svenske nabo. I perioden 1990 – 1996 vant Sverige sitt mest stabile topplag IFK Göteborg den svenske toppdivisjonen 5 ganger. IFK Göteborg var dessuten som fast inventar å regne i Champions League i årene 1992 – 1996. I samme periode opplevde det svenske landslaget kanskje sin aller største triumf, nemlig VM-bronse i 1994.

Norges har også ved en anledning vært representert i Champions League av annen klubb enn Rosenborg, nemlig Molde. Molde har antakelig vært Norges mest stabile lag bak Rosenborg de siste 20 årene. Riktig nok forkludrer to nedrykk i 1994 og 2007 det bilde. Med disse nedrykkene tatt i betraktning har Molde en gjennomsnittsplassering i den norske elitefotballen de 20 seneste årene som ligger på 7,4. Dette er langt bak de tallene vi har sett at Rosenborg kan skilte med – og underbygger påstanden om at Norge med unntak av Rosenborg ikke har hatt stabile topplag. 7,4 er også et tall som er langt bak de nestbeste lagene i eksempelvis Sverige og Danmark hvor FC København, Aalborg, AIK og Helsingborg alle ligger på en snittplassering mellom 2 og 6. Dette kan også muligens

forklare hvorfor Sverige og Danmark har vært representert med flere klubber totalt sett i Champions League enn Norge.

6.2.2 Seriesystem

Gjennom undersøkelsesprosessen er jeg blitt kjent med de forskjellige seriesystemene som praktiseres i de forskjellige nasjonene. Noen nasjoner har det som er å betrakte som få lag i sin øverste divisjon, mens andre nasjoner har mange lag i tilsvarende divisjon. Videre bør det påpekes at det er forskjeller på organiseringen av seriespillet – i forhold til antall kamper mot hvert lag og eventuelle opp- og nedrykkspill. Det er dog den tradisjonelle europeiske måten å organisere serien på, som hovedvekten av de utvalgte nasjonene utøver. Uansett hvordan hver nasjon organiserer deres seriespill har det viktigste vært å avdekke hvor mange lag som spiller på øverste nivå i hver nasjon, for å se om det har en mulig innvirkning på stabiliteten enkeltlag kan vise til.

Tabell 3: Antall lag i øverste divisjon

Nasjon	Lag i divisjon 1
England	20
Frankrike	20
Italia	20
Spania	20
Tyskland	18
Nederland	18
Belgia	16
Hellas	16
Ungarn	16
Norge	16
Polen	16
Portugal	16
Sverige	16
Østerrike	12
Danmark	12
Finland	12
Skottland	12
Island	12
Sveits	10

I henhold til det vi avdekket i forhold til folketall finner man informasjonen i tabell 3 som rimelige. Det vi har fått bekreftet og definert som de beste europeiske nasjonene, har flest lag som spiller på deres respektive øverste nivå. Videre kan vi se en klar sammenheng

mellom folketall og antall lag på øverste nivå. Det eneste avviket fra dette er Norge. Hvis vi ser bort fra Island som aldri har vært representert i Champions League, er Norge det minste landet i undersøkelsen. Til tross for dette er vi blant de nasjonene som har 16 lag i vår øverste divisjon. Med flere lag i samme divisjon, øker naturlig nok konkurransesituasjonen. Det blir flere poeng som kan vinnes – men også flere poeng man kan tape. Det er ikke bare konkurransen om poeng som øker, men også konkurransen om kvalitet på spillersiden. Konkurransen om kompetanse på organisasjonsnivå øker også. I utgangspunktet bør økt konkurranse føre til høyere kvalitet i seg selv. Dog kan det være slik at den eksisterende kvaliteten i seg selv ikke er høy nok, fordi den krever for mange mennesker. Desto flere mennesker som kreves fra et lite land, desto større sannsynlighet kan det være for at enkelte av de menneskelige ressursene som anvendes ikke innehar god nok kvalitet. Det kan være enkelt å se for seg at man i et lite land med så mange lag som konkurrerer på samme nivå, spres også kvaliteten i større grad. Selvsagt er det også slik at det er overliggende strukturer i form av økonomi og demografi som skiller de ulike klubbene sin attraktivitet fra hverandre. Attraktivitet tiltrekker som oftest kvalitet. Men det å kunne spille eller arbeide for en klubb som konkurrerer på ypperste nasjonale nivå bærer preg av attraktivitet i seg selv. Ved å redusere antall lag i toppdivisjonen kan det være at det som befinner seg av kvalitet i vår 16-lagsliga, kanskje hadde samlet seg i et mindre antall klubber. I så henseende kan man argumentere for at kvaliteten på øverste nivå i Norge ville økt.

7. Oppsummering

Gjennom de tallene og analysene som er lagt frem, er det liten tvil om at de historiske dataene for Norges vedkommende kan forankres i allerede utarbeidet teori. Rosenborg sine stabile gode prestasjoner gjennom 90-tallet kan forklares gjennom et kommersielt syn på idretten. Den nevnte trampolineøkonomien og dets underliggende elementer, hjelper oss til å forstå de innsamlede sekundærdata i perioden 2000 – 2011. Basert på disse funnene er det fristende å si at det er stor sannsynlighet for at kvaliteten på den norske toppdivisjonen kommer til å øke de nærmeste sesongene. Finanskrisen som inntraff høsten 2008 kan man dermed si at muligens gjorde den norske toppfotballen en tjeneste – gjennom påtvungne lønnskutt og rasjonerer.

Vi ser også at hybriden mellom fotball, marked og stat står i stil med dagens organisering av Champions League. Vi har sett at markedet har hatt en stor grad av innvirkning på

organiseringen av Europacupen helt siden L'Equipe sto for organiseringen i de første turneringene fra 1955. L'Equipe inviterte den gang de klubber med størst "seervennlighet" til turneringen – altså de klubbene med størst fanskare, utelukkende for å selge flere aviser og tjene mer penger. Slik formatet er på Champions League i dag, er man som klubb avhengig av tilhørende nasjons- og tidligere klubbkoeffisienter for å øke sjansen for spill i turneringen. Koeffisienter oppnår man utelukkende gjennom spill i UEFA sine turneringer. På den måten sikrer UEFA at det til en hver tid er de største klubbene og nasjonene som står for brorparten av deltakelsene i deres turneringer. Det er også de største nasjonene som tildeles flest autoplasser til de ulike turneringene. Det vil dermed si at klubber med flest tilhengere, største varemerke og beste økonomiske fundament fra hver nasjon vil være representert i turneringene. Dette samsvarer med mine funn i datainnsamlingen. At de største klubbene deltar er viktig for UEFA, fordi de er mest lukrative på det private sponsormarkedet noe som fører til høyere inntekt og bredere kringkastning av turneringen. Til syvende og sist genererer de største klubbene gratis kapital for UEFA, noe som utgjør avgjørende pengepremier som sikrer at spill i deres turnering til enhver tid er attraktivt. Dette er også en årsaksforklaring til at UEFA stadig har utvidet turneringen med antall deltakende lag, for å åpne for at enkeltnasjoner kan ha med opptil 4 lag i Champions League. Det er selvsagt de beste nasjonene med de største klubbene som får denne muligheten. Som et resultat av koeffisientsystemet og stadig utvidelse av turneringsformatet har det utvilsomt blitt vanskeligere for de kommersielt mindre interessante nasjonene å komme med i turneringen. Dette er også noe som rammer Norge.

Ut i fra de nasjonale seriesystemene som er avdekket i undersøkelsen, kan det se ut som at den norske toppdivisjonen er for stor. Dette baserer jeg på innbyggertallet som er det nestminste i undersøkelsen. At vi har 16 lag i vår øverste divisjon står ikke stil med tallene fra de øvrige ligaene i undersøkelsen – målt opp mot nasjonenes innbyggertall. Dagens frikonkurransmodell fører til en kontinuerlig flyt av spillere (først og fremst internasjonale) som antakelig ikke er heldig for norsk klubbøkonomi. Muligens hadde Norge vært tjent med et lukket system tilsvarende det amerikanske, uten opp- og nedrykk for å skape mer kontinuitet og bli mer konkurransedyktig. Faren ved et slikt system er at det fort ville blitt en slags sentralisering av de deltakende klubbene – og at de mest kommersielt interessante norske klubbene hadde overlevd, mens de mindre klubbene hadde blitt ekskludert fra toppfotballen.

8. Konklusjon

Gjennom mine undersøkelser, mener jeg det medfører riktighet at man er avhengige av stabile topplag i den norske Eliteserien for å regelmessig kunne kvalifisere seg til Champions League. Vi har sett at i den perioden Rosenborg var Norges ubestridte nummer 1, kvalifiserte de seg også til Champions League. Det er først i tiden etter Rosenborg sin storhetstid at det har vært store utskiftninger i toppen av norsk fotball. Dette har medført at Rosenborg sin gjennomsnittsplassering f.o.m. 2005 har sunket til 1,8. Gjennom stabile topplag vil de respektive lagene tilegne seg erfaringer gjennom eksempelvis kvalifisering til Champions League, og spill i Europaligaen. Dette er en slik type erfaring Rosenborg tilegnet seg gjennom 90-tallet. Erfaringen de fikk fra år til år, gav seg utslag i eksempelvis avansement til kvartfinalerundene i Champions League. Dessuten er det en viss sannsynlighet for at man gjennom stabile topplag i Norge, vil tilføre poeng på Norge sin UEFA-koeffisient. På sikt kan dette medføre at Norge ender opp med en nasjonal koeffisient som gjør det enklere for Norge å få med lag i Champions League. Altså er vi avhengig av prestasjoner i Europa for å kunne gjøre nåløyet for spill i turneringen større. Dette kan også landslaget bidra til, ettersom 20 % av den respektive UEFA-koeffisient gjenspeiler seg i landslagets prestasjoner. Verdiene som er lagt til grunn viser også at i noen av de jeg har omtalt som de beste nasjonene, har det mest stabile topplaget en gjennomsnittsplassering mellom 2 og 4. Dette kan tolkes i retning av at det til enhver tid er flere enn 4 lag som er kvalitetsmessig gode nok for spill i Champions League i disse nasjonene. Dette viser til en jevn og bred kvalitet som vi ikke klarer å finne i Norge. Dersom vi i fremtiden kan plukke ut 3 til 4 lag som kontinuerlig kjemper i den nasjonale toppen, kan det synes at kvaliteten på hele ligaen øker. Dette kan vi si, fordi en stabil topp utover 1 lag, gjør at øvrige klubber må mobilisere til enhver tid for å klatre på den nasjonale rangeringen. I så henseende vil man til en hver tid presse kvaliteten opp.

9. Avsluttende kommentar

Som en avslutning, og en siste henstilling ønsker jeg å understreke at mine funn ikke skal anses som endelige. Den fysiske utførelsen av spillet fotball er komplekst – samt at organiseringen av den er kompleks. Grunnet oppgavens overordnede avgrensede omfang, har jeg vært nødt til å belyse de sekundærdata jeg har funnet som mest relevante. Fotball er under en konstant utvikling og det er ekstremt vanskelig å kunne sette et fasitsvar på dets uendelige problemstillinger.

10. Figurliste

Figur 1:	Fotballens organisering mellom institusjoner	9
Figur 2:	FIFA-ranking og RBK sine plasseringer 1992 – 2011	23

11. Tabelliste

Tabell 1:	Oversikt over nasjoner og deltakelse i Champions League 1992 – 2011...	20
Tabell 2:	Gjennomsnittlig hjemlig plassering 1992 – 2011	21
Tabell 3:	Antall lag i øverste divisjon 2011/12.....	24

12. Litteraturliste

Aftenposten. *Tema: Nils Skutle om finanskrisen.*

<http://fotball.aftenposten.no/eliteserien/article135548.ece> (sist lest 20.05.12)

Alt om fotball. *Tema: Sluttabeller.*

<http://www.altomfotball.no/element.do> (sist lest 20.05.12)

BBC. *Tema: Champions League final tops Super Bowl for TV market.*

<http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/football/europe/8490351.stm> (sist lest 20.05.12)

EU-Opplysningen. *Tema: Bruttonasjonalprodukt.*

<http://www.euo.dk/fakta/tal/BNPcapita/> (sist lest 18.05.12)

European Football Statistics. *Tema: Ligaer.*

<http://european-football-statistics.co.uk/league.htm> (sist lest 20.05.12)

Fédération Internationale de Football Association. *Tema: FIFA-rangering.*

<http://www.fifa.com/worldranking/index.html> (sist lest 25.04.12)

Football for kids. *Tema: Hvorfor er ikke Norge best i verden?*

<http://www.fotballforkids.no/Hvorfor%20er%20ikke%20Norge%20best%20i%20vorden.pdf> (lastet ned 07.05.12)

Gammelsæter, Hallgeir og Frode Ohr. 2002. *Kampen uten ball*, Oslo: Abstrakt forlag.

Gammelsæter, Hallgeir. 2010. *Et institusjonelt perspektiv på idrettens organisering*, Upublisert manuskript.

Jacobsen, Dag Ingvar. 2005. *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode 2.* utgave, Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Johansen, Espen Særnmo. 2011. *Effektiv lisensiering i profesjonell idrett.*

Hjemmeeksamen IDR 501, Høgskolen i Molde

Rec.Sport.Soccer Statistics Foundation. *Tema: Sluttabeller.*

<http://www.rsssf.com/histdom.html> (sist lest 10.05.12)

Sport og spill. *Tema: Ungdomsrevolusjonen i Tippeligaen.*

<http://www.sportogspill.no/a/3406046?0> (sist lest 20.05.12)

Store Norske Leksikon. *Tema: Folketall.*

<http://www.snl.no> (sist lest 19.02.12)

Union of European Football Associations. *Tema: Champions League deltakere.*

<http://www.uefa.com/uefachampionsleague/season=2012/clubs/index.html>

(sist lest 20.05.12)

Union of European Football Associations. *Tema: Champions League historie.*

<http://www.uefa.com/uefachampionsleague/history/index.html> (sist lest 20.05.12)

Union of European Football Associations. *Tema: Medlemsnasjoner.*

<http://www.uefa.com/memberassociations/index.html> (sist lest 06.03.12)

Union of European Football Associations. *Tema: Reglement Champions League.*

http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/Regulations/competitions/Regulations/01/63/02/44/1630244_DOWNLOAD.pdf (lastet ned 07.03.12)

UEFA European Cup Football Results And Qualification. *Tema: UEFA-rangering.*

<http://kassiesa.home.xs4all.nl/bert/uefa/data/method4/trank2011.html>

(sist lest 21.04.12)

13. Vedlegg

Plasseringer, Champions League deltakelse, FIFA-rangering og UEFA-rangering

1993 – 2011

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Rapid Wien	ØSTERRIKE	8 200 000 (2010)	5	3	2	1	4	5	1	4	4	8	2	3	2	2	2	1	3	5	4	3,2	DOM.RANK.
			143	138	163	176	181	153	145	153	137	109	101	66	61	61	56	71	89	56	35	110	CLUB UEFA RANK
			-	-	-	-	1/16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/8	-	-	-	-	2/19
Sturm Graz			1	4	4	4	7	8	7	9	6	2	4	2	1	1	3	2	2	7	12	4,5	DOM.RANK.
			170	178	136	134	154	157	87	71	67	67	62	88	109	75	139	#	#	#	179	130	CLUB UEFA RANK
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/8	1/16	1/12	-	-	-	-	-	-	3/19	CL.PARTI.
Salzburg			2	1	1	2	1	2	9	7	3	6	6	6	4	4	1	8	1	1	1	3,5	DOM.RANK.
			89	99	176	165	179	193	181	193	#	184	169	165	116	45	74	76	82	120	#	142	CLUB UEFA RANK
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/8	-	-	1/19	CL.PARTI.
Austria			10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	16	-	LAG I SERIE
	19	19	20	20	22	20	14	18	16	15	14	16	11	11	10	13	11	10	14	15,4	NAT.UEFA RANK		
	70	46	61	92	94	65	69	83	67	54	56	44	28	22	25	34	39	49	36	54,4	FIFA RANK		

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Anderlecht	BELGIA	10 500 000 (2010)	1	1	2	2	1	1	2	1	2	3	1	1	3	4	4	2	1	1	1	1,8	DOM.RANK.
			48	45	65	56	53	58	39	38	53	65	56	81	82	38	27	24	11	4	6	44,7	CLUB UEFA RANK
			-	-	-	-	1/16	1/16	1/16	1/16	-	1/16	1/8	-	-	-	-	-	1/8	1/4	-	8/19	CL.PARTI.
Club Brugge			4	2	3	3	6	3	1	2	1	2	2	2	2	1	2	1	3	2	6	2,5	DOM.RANK.
			63	57	58	56	48	36	36	44	60	60	61	70	44	28	23	17	15	27	15	43,1	CLUB UEFA RANK
			-	-	-	-	-	-	-	1/16	1/16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/4	3/19	CL.PARTI.
Genk			2	11	8	10	2	5	3	4	6	1	11	8	1	2	8	20	21	18	15	8,2	DOM.RANK.
			173	170	177	172	136	144	115	114	94	119	112	143	145	#	#	#	#	#	#	158,6	CLUB UEFA RANK
			PR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	CL.PARTI.
Standard			6	8	1	1	3	2	4	3	7	5	3	5	6	9	7	6	2	6	2	4,5	DOM.RANK.
	61	67	98	140	141	132	123	161	144	152	#	181	179	111	60	65	83	83	120	121,1	CLUB UEFA RANK		
	-	1/16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/19	CL.PARTI.		
Belgium	16	16	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	-	LAG I SERIE		
	13	14	14	13	12	12	9	12	11	14	12	17	18	20	12	8	8	4	5	12	NAT.UEFA RANK		
	41	57	66	54	49	53	55	45	16	17	20	27	33	35	41	42	24	24	25	38	FIFA RANK		

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																		Ave.		
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94			93
København	DANMARK 5 500 000 (2010)		1	1	1	3	1	1	2	1	1	2	1	8	7	3	8	7	6	2	1	3,0	DOM.RANK.
			39	60	72	99	116	139	143	135	127	105	126	113	100	66	68	50	58	71	81	93,1	CLUB UEFA RANK
			1/8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/19
Aalborg			10	5	7	1	3	5	4	5	6	4	5	5	1	7	5	5	1	5	4	4,6	DOM.RANK.
			77	85	86	147	190	202	210	#	#	#	#	159	148	108	108	96	133	131	#	151,6	CLUB UEFA RANK
			-	-	1/16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/19
Brøndby			3	3	3	8	6	2	1	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	3	3	2,5	DOM.RANK.
			157	131	139	114	116	101	114	94	123	123	92	67	53	24	20	30	31	45	47	85,3	CLUB UEFA RANK
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/12	-	-	-	-	-	-	-	1/19
Denmark			12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	10	10	10	-	LAG I SERIE
	12	15	16	19	21	23	23	22	24	21	21	18	12	15	13	12	13	15	16	17,4	NAT.UEFA RANK		
	11	28	28	37	31	21	13	14	13	12	18	22	11	19	8	6	9	14	6	16,9	FIFA RANK		

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Man Utd.	ENGLAND	51 500 000 (2010)	1	2	1	1	1	2	3	3	1	3	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1,5	DOM.RANK.
			1	2	4	6	7	8	6	4	3	3	2	6	11	11	13	16	8	15	37	8,6	CLUB UEFA RANK
			1/1	1/4	1/1	1/1	1/2	1/16	1/8	1/8	1/4	1/2	1/4	1/4	1/1	1/4	1/2	-	1/8	-	-	16/19	CL.PARTI.
Arsenal			4	3	4	3	4	4	2	1	2	1	2	2	2	1	3	5	12	4	10	3,6	DOM.RANK.
			6	4	6	5	5	7	10	7	7	9	12	31	46	33	44	32	37	71	169	28,5	CLUB UEFA RANK
			1/8	1/4	1/2	1/4	1/8	1/1	1/8	1/4	1/8	1/8	1/4	1/16	1/12	-	-	-	-	-	-	13/19	CL.PARTI.
Chelsea			2	1	3	2	2	1	1	2	4	6	6	5	3	4	6	11	11	14	11	5,0	DOM.RANK.
			3	3	2	1	7	14	20	20	25	11	12	14	16	48	123	117	121	#	#	50,4	CLUB UEFA RANK
			1/4	1/8	1/2	1/1	1/2	1/8	1/2	1/2	-	-	-	1/4	-	-	-	-	-	-	-	9/19	CL.PARTI.
Liverpool			6	7	2	4	3	3	5	4	5	2	3	4	7	3	4	3	4	8	6	4,4	DOM.RANK.
			5	4	2	3	3	6	5	10	11	14	14	37	30	36	41	57	88	88	88	28,5	CLUB UEFA RANK
			-	1/16	1/4	1/2	1/1	1/8	1/1	-	1/16	1/4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8/19	CL.PARTI.
Newcastle			12	21	18	12	13	7	14	5	3	4	11	11	13	13	2	2	6	3	23	10,2	DOM.RANK.
			60	64	30	14	11	18	15	27	46	59	43	45	48	43	68	103	108	#	#	63,3	CLUB UEFA RANK
			-	-	-	-	-	-	-	-	1/8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/19	CL.PARTI.
Man City			3	5	10	9	14	15	8	16	9	21	18	22	47	42	34	18	17	16	9	17,5	DOM.RANK.
			42	64	62	86	92	93	85	76	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	147,4	CLUB UEFA RANK
			PR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	CL.PARTI.
Tottenham			5	4	8	11	5	5	9	14	10	9	12	10	11	14	10	8	7	15	8	9,2	DOM.RANK.
			18	30	29	33	55	#	#	81	71	76	75	90	#	#	#	129	129	129	130	109,2	CLUB UEFA RANK
			1/4	-	-	-	-	-	-	-	1/8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/19	CL.PARTI.
Blackburn	15	10	15	7	10	6	15	15	6	10	22	31	19	6	13	7	1	2	4	11,3	DOM.RANK.		
	66	70	70	63	68	99	96	89	80	88	90	90	98	139	135	129	178	#	#	107,8	CLUB UEFA RANK		
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/8	-	-	-	1/19	CL.PARTI.		
Leeds	27	46	48	49	44	25	34	19	15	5	4	3	4	5	11	13	5	5	17	19,9	DOM.RANK.		
	#	#	#	#	82	62	28	16	17	17	20	49	103	189	139	134	178	170	179	114,9	CLUB UEFA RANK		
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/2	-	-	-	-	-	-	-	1/19	CL.PARTI.		
England	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	22	22	22	-	LAG I SERIE		
	1	1	1	1	2	3	2	2	3	3	3	5	6	6	7	7	5	8	9	3,9	NAT.UEFA RANK		
	5	6	9	8	12	5	9	8	8	7	10	17	12	9	4	12	21	18	11	10,1	FIFA RANK		

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Helsinki	FINLAND	5 250 000 (2010)	1	1	1	4	7	2	2	6	1	1	2	4	4	4	1	9	3	3	3	3,1	DOM.RANK.
			234	239	#	#	#	#	226	233	205	196	186	201	182	189	189	193	178	#	131	199,1	CLUB UEFA RANK
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/12	-	-	-	-	-	-	-	1/19
Finland			12	14	14	14	14	13	14	14	14	12	12	12	12	10	10	12	14	14	12	-	LAG I SERIE
			30	30	28	30	33	31	32	32	30	30	31	32	30	31	30	31	28	26	23	29,9	NAT.UEFA RANK
			86	83	55	55	36	52	46	43	40	43	46	59	56	55	60	79	44	38	45	53,7	FIFA RANK

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																				Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93			
Lyon	FRANKRIKE	64 000 000 (2010)	3	2	3	1	1	1	1	1	1	1	2	3	3	6	8	11	2	8	14	3,8	DOM.RANK.	
			13	10	10	8	10	10	14	18	19	20	21	20	27	56	111	79	171	161	169	49,8	CLUB UEFA RANK	
			1/8	1/2	1/8	1/8	1/8	1/4	1/4	1/4	1/16	1/16	1/8										11/19	CL.PARTI.
Marseille			2	1	2	3	2	5	5	7	3	9	15	15	2	4	11	22	21	2	1	6,9	DOM.RANK.	
			24	25	39	25	39	38	60	41	49	46	44	38	36	111	52	26	9	8	5	37,6	CLUB UEFA RANK	
			1/8	1/16	1/16	1/16					1/16				1/8							1/1	7/19	CL.PARTI.
Lille			1	4	5	7	10	3	2	10	14	5	3	19	22	22	19	17	14	15	17	11,0	DOM.RANK.	
			50	41	40	35	35	30	46	74	75	75	#	#	#	#	#	#	#	#	#	121,1	CLUB UEFA RANK	
							1/8	1/16					1/16										3/19	CL.PARTI.
Auxerre			9	3	8	15	8	6	8	4	6	3	13	8	14	7	6	1	4	3	6	6,9	DOM.RANK.	
			81	101	56	36	26	34	34	61	90	80	59	41	22	23	16	13	27	24	32	45,1	CLUB UEFA RANK	
			1/16									1/16						1/4					3/19	CL.PARTI.
Bordeaux			7	6	1	2	6	2	15	12	4	6	4	4	1	5	4	16	7	4	4	5,8	DOM.RANK.	
			26	19	49	38	42	40	29	19	23	26	31	17	18	25	31	32	41	70	79	34,5	CLUB UEFA RANK	
				1/4	1/16		1/16								1/8								4/19	CL.PARTI.
Nantes			33	35	19	22	20	14	17	6	9	10	1	12	7	11	3	7	1	5	5	12,5	DOM.RANK.	
			#	#	#	#	#	#	91	46	36	35	50	41	29	36	53	53	98	170	#	112,5	CLUB UEFA RANK	
												1/8						1/2					2/19	CL.PARTI.
Monaco			18	8	11	12	9	10	3	3	2	15	11	1	4	1	1	3	6	9	3	6,8	DOM.RANK.	
			#	95	61	30	29	26	31	33	57	28	11	11	14	17	21	22	20	10	14	38,4	CLUB UEFA RANK	
									1/8	1/1			1/16			1/2				1/2			5/19	CL.PARTI.
PSG	4	13	6	16	15	9	9	2	11	4	9	2	9	8	2	2	3	1	2	6,7	DOM.RANK.			
	38	47	42	66	43	51	31	42	45	43	28	17	8	1	3	8	25	46	91	35,5	CLUB UEFA RANK			
							1/16				1/8			1/12		1/2					4/19	CL.PARTI.		
Lens	19	11	21	18	5	4	7	8	8	2	14	5	6	1	13	5	5	10	9	9,0	DOM.RANK.			
	87	66	52	39	39	56	78	43	42	58	50	30	56	101	100	118	#	#	#	85,0	CLUB UEFA RANK			
									1/16				1/12								2/19	CL.PARTI.		
France	20	20	20	20	20	20	20	20	20	18	18	18	18	18	20	20	20	20	20	-	LAG I SERIE			
	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	3	2	2	2	2	3,9	NAT.UEFA RANK			
	15	18	7	11	7	4	5	2	2	2	1	2	3	2	6	3	8	19	15	6,9	FIFA RANK			

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Bayern	TYSKLAND	82 300 000 (2010)	3	1	2	1	4	1	1	2	1	3	1	1	1	2	1	2	6	1	2	1,9	DOM.RANK.
			4	6	8	11	18	13	8	5	5	2	3	3	3	9	17	15	18	12	9	8,9	CLUB UEFA RANK
			1/8	1/1	1/4		1/4	1/8	1/4	1/8	1/16	1/4	1/1	1/2	1/1	1/4			1/2				14/19
Dortmund			1	5	6	13	9	7	7	6	3	1	3	11	4	10	3	1	1	4	4	5,2	DOM.RANK.
			86	118	119	109	71	29	27	22	24	21	15	8	6	4	8	20	14	13	36	39,5	CLUB UEFA RANK
			PR								1/8	1/16		1/16		1/2	1/1	1/4				6/19	CL.PARTI.
Leverkusen			2	4	9	7	5	5	6	3	15	2	4	2	2	3	2	14	7	3	5	5,3	DOM.RANK.
			35	46	36	32	47	27	21	26	20	13	29	40	21	30	58	59	36	69	120	40,3	CLUB UEFA RANK
									1/8		1/8	1/1	1/16	1/16		1/4							6/19
Werder Bremen			13	3	10	2	3	2	3	1	6	6	7	9	13	7	8	9	2	8	1	5,9	DOM.RANK.
			12	11	9	19	22	46	52	58	50	52	53	52	58	51	43	14	32	20	20	35,5	CLUB UEFA RANK
			1/16		1/16	1/16	1/16	1/8	1/8											1/4		7/19	CL.PARTI.
Schalke			14	2	8	3	2	4	2	7	7	5	2	13	10	5	12	3	11	14	10	7,1	DOM.RANK.
			29	35	25	22	28	20	44	63	65	52	27	25	20	55	111	#	#	#	#	74,8	CLUB UEFA RANK
			1/2			1/4		1/16				1/16											4/19
Stuttgart			12	6	3	6	1	9	5	4	2	8	15	8	11	4	4	10	12	7	7	7,1	DOM.RANK.
			36	37	43	39	30	25	25	40	50	38	38	55	41	103	139	84	89	60	28	52,6	CLUB UEFA RANK
				1/8		1/16				1/8													3/19
Wolfsburg			15	8	1	5	15	15	9	10	8	10	9	7	6	14	20	30	22	23	32	13,6	DOM.RANK.
			53	51	97	#	#	#	#	100	87	81	79	79	#	#	#	#	#	#	#	148,8	CLUB UEFA RANK
		1/16																			1/19	CL.PARTI.	
Hamburg	8	7	5	4	7	3	8	8	4	11	13	3	7	9	13	5	13	12	11	7,9	DOM.RANK.		
	20	12	21	39	71	77	92	87	83	78	65	76	74	139	135	129	129	79	71	77,7	CLUB UEFA RANK		
					1/16						1/16										2/19	CL.PARTI.	
Hertha	19	18	4	10	10	6	4	12	5	4	5	6	3	11	21	32	29	29	23	13,2	DOM.RANK.		
	70	59	76	91	64	41	42	30	29	39	60	72	#	#	#	#	#	#	#	109,1	CLUB UEFA RANK		
												1/8									1/19	CL.PARTI.	
Kaiserslautern	7	19	25	31	24	16	12	15	14	7	8	5	5	1	19	16	4	2	8	12,5	DOM.RANK.		
	#	#	#	#	#	#	74	55	31	29	25	43	35	56	36	32	24	55	52	91,9	CLUB UEFA RANK		
													1/4								1/19	CL.PARTI.	
Germany	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18		LAG I SERIE		
	3	4	4	5	5	5	5	4	4	4	4	3	3	2	4	4	3	3	3	3,8	NAT.UEFA RANK		
	3	3	6	2	5	6	16	19	12	4	12	11	5	3	2	2	2	5	1	6,3	FIFA RANK		

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Olympiakos	HELLAS	10 500 000 (2010)	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	3	2	3	3	1,5	DOM.RANK.	
			40	33	34	44	52	47	40	54	39	37	48	44	57	32	28	38	50	29	58	42,3	CLUB UEFA RANK
			PR		1/8		1/8	1/16	1/16	1/16	1/16	1/16	1/16	1/16	1/4	1/12						11/19	CL.PARTI.
Panathinaikos			2	1	3	3	3	3	2	1	2	3	2	2	3	2	5	1	1	2	2	2,3	DOM.RANK.
			32	29	27	37	32	19	18	23	22	33	67	46	42	21	11	11	21	32	38	29,5	CLUB UEFA RANK
				1/16		1/8			1/16	1/16		1/4	1/8		1/12			1/2				8/19	CL.PARTI.
AEK			3	4	4	2	2	2	3	4	3	2	3	3	2	3	2	2	5	1	1	2,7	DOM.RANK.
			64	77	82	83	69	57	38	34	34	40	45	51	54	28	31	40	55	48	39	51,0	CLUB UEFA RANK
								1/16		1/16	1/16								1/8			4/19	CL.PARTI.
Greece			16	16	16	16	16	16	16	16	16	14	16	18	18	18	18	18	18	18	18		LAG I SERIE
			11	12	12	14	15	8	8	7	6	6	8	9	8	8	9	9	12	11	11	9,7	NAT.UEFA RANK
			14	11	13	20	11	16	16	18	30	48	57	42	34	53	42	35	34	28	34	29,3	FIFA RANK

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Debrecen	UNGARN	9 900 000 (2010)	5	1	1	2	1	1	1	3	4	10	11	6	9	9	5	4	3	7	17	5,3	DOM.RANK.
			175	191	#	162	158	149	147	129	#	199	204	198	#	#	#	#	#	#	#	185,2	CLUB UEFA RANK
				1/16																			1/19
Ferencvaros			3	7	19	20	18	6	2	1	1	3	1	5	2	2	3	1	1	4	3	5,4	DOM.RANK.
			#	#	168	154	123	135	125	151	188	202	147	112	95	34	48	54	58	62	59	121,8	CLUB UEFA RANK
																		1/8					1/19
Hungary			16	16	16	16	16	16	16	12	12	12	12	18	18	18	18	16	16	16	16	-	LAG I SERIE
			32	36	35	26	24	24	24	25	27	27	24	23	23	19	25	20	21	21	21	25,1	NAT.UEFA RANK
			37	42	54	47	50	62	74	64	72	56	66	47	45	46	77	75	62	61	50	57,2	FIFA RANK

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																				Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93			
Milan	ITALIA	58 100 000 (2010)	1	3	3	5	4	3	2	1	3	4	6	3	1	10	11	1	4	1	1	3,5	DOM.RANK.	
			10	9	5	2	1	1	3	9	10	23	33	27	13	14	4	4	6	5	4	9,6	CLUB UEFA RANK	
			1/8	1/8		1/8	1/1	1/2	1/1	1/4	1/1		1/8	1/16			1/4		1/1	1/1	1/1	14/19	CL.PARTI.	
Inter			2	1	1	1	1	1	3	4	2	3	5	4	8	2	3	7	6	13	2	3,6	DOM.RANK.	
			9	8	11	9	4	4	7	13	12	10	8	9	7	10	26	45	26	34	41	15,4	CLUB UEFA RANK	
			1/4	1/1	1/8	1/8	1/8	1/4	1/4	1/16	1/2				1/4							10/19	CL.PARTI.	
Juventus			7	7	2	3	21	20	1	3	1	1	2	2	6	1	1	2	1	2	4	4,6	DOM.RANK.	
			43	27	24	23	12	5	12	11	8	7	7	1	1	2	1	10	5	3	3	10,8	CLUB UEFA RANK	
				1/16	1/8			1/4	1/4	1/8	1/1	1/8	1/16		1/2	1/1	1/1	1/1				12/19	CL.PARTI.	
Roma			6	2	6	2	2	2	8	2	8	2	1	6	5	4	12	5	5	7	10	5,0	DOM.RANK.	
			16	14	14	16	16	17	16	14	13	16	19	15	19	65	34	43	35	33	22	23,0	CLUB UEFA RANK	
			1/8		1/8	1/4	1/4		1/16		1/8	1/8										7/19	CL.PARTI.	
Lazio			5	12	10	12	5	16	10	6	4	6	3	1	2	7	4	3	2	4	5	6,2	DOM.RANK.	
			85	90	74	64	38	28	19	12	6	5	5	5	5	6	18	39	61	107	#	45,6	CLUB UEFA RANK	
						1/16				1/16		1/16	1/8	1/4								5/19	CL.PARTI.	
Udinese			4	15	7	7	12	11	4	7	6	14	12	8	7	3	5	10	20	16	14	9,6	DOM.RANK.	
			72	50	46	73	65	61	75	56	54	41	41	47	65	146	#	#	#	#	#	99,6	CLUB UEFA RANK	
								1/16														1/19	CL.PARTI.	
Fiorentina			9	11	4	4	3	9	17	24	57	17	9	7	3	5	9	4	10	19	16	12,5	DOM.RANK.	
			27	24	44	59	#	90	83	53	33	35	26	22	31	124	123	#	#	120	119	84,9	CLUB UEFA RANK	
		1/8	1/16										1/8								3/19	CL.PARTI.		
Parma	12	8	22	19	13	7	18	5	5	10	4	5	4	6	2	6	3	5	3	8,3	DOM.RANK.			
	90	92	46	34	25	21	17	21	14	7	10	10	4	8	6	2	12	35	64	27,3	CLUB UEFA RANK			
														1/12						1/19	CL.PARTI.			
Italy	20	20	20	20	20	20	20	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18		LAG I SERIE			
	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1,9	NAT.Uefa RANK			
	9	14	4	4	3	2	12	10	10	13	6	4	14	7	9	10	3	4	2	7,4	FIFA RANK			

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Ajax	NEDERLAND	16 800 000 (2010)	1	2	3	2	2	4	2	1	2	1	3	5	6	1	4	1	1	1	3	2,4	DOM.RANK.
			34	32	31	43	20	23	33	39	38	48	32	12	2	3	2	1	3	21	43	24,2	CLUB UEFA RANK
			1/16					1/8	1/16	1/16	1/4				1/12		1/2	1/1	1/1			10/19	CL.PARTI.
PSV			3	3	4	1	1	1	1	2	1	2	1	1	3	2	1	2	3	3	2	1,9	DOM.RANK.
			21	22	15	12	15	12	13	24	30	27	39	32	24	26	33	36	53	41	31	26,6	CLUB UEFA RANK
					1/16	1/16	1/4	1/8	1/2	1/16	1/16	1/16	1/16	1/16	1/12	1/12						12/19	CL.PARTI.
Feyenoord			10	4	7	6	7	3	4	3	3	3	2	3	1	4	2	3	4	2	1	3,8	DOM.RANK.
			108	109	80	77	58	31	23	24	26	22	37	21	17	15	12	12	28	38	54	41,7	CLUB UEFA RANK
												1/16	1/16		1/8		1/12					1/4	4/19
Twente			2	1	2	4	4	9	6	8	12	12	11	6	8	9	3	10	5	5	5	6,4	DOM.RANK.
			49	84	104	142	#	120	117	121	112	93	121	106	91	108	139	134	108	131	131	116,4	CLUB UEFA RANK
			1/16																			1/19	CL.PARTI.
Heerenveen			12	11	5	5	5	7	5	4	7	4	10	2	7	6	7	7	9	13	20	7,7	DOM.RANK.
			78	68	59	71	70	79	88	121	93	93	99	98	91	#	#	#	#	#	#	121,5	CLUB UEFA RANK
													1/16									1/19	CL.PARTI.
AZ			4	5	1	11	3	2	3	5	10	10	13	7	9	20	18	19	23	20	20	10,7	DOM.RANK.
			47	39	22	20	21	39	56	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	139,2	CLUB UEFA RANK
				1/16																		1/19	CL.PARTI.
Willem II			18	17	12	15	15	17	10	7	11	11	8	9	2	5	15	12	7	8	10	11,0	DOM.RANK.
	#	#	#	#	#	#	#	143	103	104	103	87	94	#	#	#	#	#	#	170,2	CLUB UEFA RANK		
												1/16								1/19	CL.PARTI.		
Netherlands	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18		LAG I SERIE		
	9	10	8	9	8	7	7	8	8	7	6	6	5	5	5	5	9	9	8	7,3	NAT.UFA RANK		
	2	2	3	3	9	7	3	6	4	6	8	8	19	11	22	9	6	6	7	7,4	FIFA RANK		

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Rosenborg	NORGE	5 000 000 (2012)	3	1	1	5	5	1	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1,8	DOM.RANK.	
			101	87	71	72	80	65	58	48	62	49	35	35	39	20	25	45	42	50	72	55,6	CLUB UEFA RANK
						1/16		1/16			1/16	1/16	1/16	1/8	1/12	1/12	1/4	1/4				10/19	CL.PARTI.
Molde			1	11	2	9	15	14	12	11	9	2	5	7	2	2	4	8	2	14	10	7,4	DOM.RANK.
			203	205	187	170	177	189	185	150	172	163	141	149	#	#	#	#	#	#	179	182,6	CLUB UEFA RANK
															1/16							1/19	CL.PARTI.
Norway			16	16	16	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	12	12		LAG I SERIE
			26	22	19	18	18	19	20	15	20	17	15	13	17	10	15	18	19	22	29	18,5	NAT.UFA RANK
			25	12	32	59	29	50	38	35	42	26	26	14	7	14	13	14	10	8	4	24,1	FIFA RANK

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Legia	POLEN	38 200 000 (2010)	3	4	2	2	3	1	3	2	4	4	3	4	3	5	2	2	1	1	2	2,7	DOM.RANK.
			199	204	195	190	159	143	135	105	106	136	144	102	110	83	102	134	104	88	88	133,0	CLUB UEFA RANK
																		1/4				1/19	CL.PARTI.
Widzew Lodz			8	17	16	17	12	17	20	14	9	10	12	7	2	4	1	1	2	6	5	9,5	DOM.RANK.
			#	#	#	#	#	#	#	184	171	179	131	115	132	72	82	103	178	170	179	162,9	CLUB UEFA RANK
																		1/8				1/19	CL.PARTI.
Poland			16	16	16	16	16	16	14	14	16	8	16	16	16	18	18	18	18	18	18		LAG I SERIE
			24	26	26	25	23	22	18	16	17	20	20	19	20	18	18	22	17	18	19	20,4	NAT.UEFA RANK
			66	73	58	34	22	24	22	25	25	34	33	43	32	31	48	53	33	29	28	37,5	FIFA RANK

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Porto	PORTUGAL	10 700 000 (2012)	1	3	1	1	1	1	2	1	1	3	2	2	1	1	1	1	2	1	1,4	DOM.RANK.	
			8	15	19	17	13	11	11	8	15	25	18	19	23	12	10	9	4	7	7	13,2	CLUB UEFA RANK
				1/8	1/4	1/8	1/8	1/16	1/8	1/1		1/8		1/4	1/12	1/12	1/4	1/8		1/2	1/4	15/19	CL.PARTI.
Benfica			2	1	3	4	3	3	1	2	2	3	6	3	3	2	3	2	3	1	2	2,6	DOM.RANK.
			17	17	23	18	19	35	57	72	86	91	68	54	28	13	5	3	10	9	11	33,5	CLUB UEFA RANK
			1/16			1/16	1/16	1/16	1/4			1/8			1/12			1/4				8/19	CL.PARTI.
Sporting			3	4	2	2	2	2	3	3	3	1	3	1	4	4	2	3	2	3	3	2,6	DOM.RANK.
			25	28	19	21	37	32	30	64	78	73	83	75	71	18	14	18	16	14	17	38,6	CLUB UEFA RANK
					1/8	1/16	1/16	1/16					1/16			1/12						6/19	CL.PARTI.
Braga			4	2	5	7	4	4	4	5	14	10	4	9	9	10	4	8	9	15	12	7,3	DOM.RANK.
	28	48	50	78	96	136	139	#	111	100	98	99	93	139	#	#	#	#	#	127,1	CLUB UEFA RANK		
	1/16																			1/19	CL.PARTI.		
Boavista	34	39	31	9	10	6	6	8	10	2	1	4	2	6	7	4	9	4	4	10,3	DOM.RANK.		
	#	#	#	#	90	53	43	35	40	69	86	107	108	41	36	29	33	42	72	88,6	CLUB UEFA RANK		
												1/16								1/19	CL.PARTI.		
Portugal	16	16	16	16	16	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18		LAG I SERIE		
	6	9	10	8	6	6	6	6	7	9	10	10	9	7	6	6	6	6	7	7,4	NAT.UEFA RANK		
	7	8	5	11	8	8	10	9	17	11	4	6	15	36	30	13	16	20	20	13,4	FIFA RANK		

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Rangers	SKOTTLAND	5 200 000 (2010)	1	1	1	2	2	3	1	2	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1,4	DOM.RANK.	
			33	31	28	24	45	48	48	45	47	54	63	71	102	90	39	31	23	17	15	44,9	CLUB UEFA RANK
			1/16	1/16		1/16		1/8		1/16			1/16	1/16			1/8	1/8			1/4	10/19	CL.PARTI.
Celtic			2	2	2	1	1	1	2	1	2	1	1	2	2	1	2	2	4	4	3	1,9	DOM.RANK.
			54	53	48	41	24	24	22	28	32	70	96	95	115	49	62	41	64	42	48	53,1	CLUB UEFA RANK
					1/16	1/8	1/8		1/16	1/16		1/16										6/19	CL.PARTI.
Scotland			12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	10	10	10	10	10	10	12	12		LAG I SERIE
			15	16	13	10	10	11	10	11	9	12	16	15	21	26	19	17	15	13	12	14,3	NAT.UEFA RANK
			47	52	46	33	14	25	60	86	54	59	50	25	20	38	37	29	26	32	24	39,8	FIFA RANK

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.	
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93		
Real Madrid	SPANIA	40 500 000 (2010)	2	2	2	1	1	2	2	4	1	3	1	5	2	4	1	6	1	4	2	2,4	DOM.RANK.
			7	13	13	10	6	3	1	1	1	1	1	4	10	16	15	7	1	1	1	5,9	CLUB UEFA RANK
			1/2	1/8	1/8	1/8	1/8	1/8	1/8	1/4	1/2	1/1	1/2	1/1	1/4	1/1		1/4					15/19
Barcelona			1	1	1	3	2	1	1	2	6	4	4	2	1	1	2	3	4	1	1	2,2	DOM.RANK.
			2	1	1	4	2	2	4	3	2	4	4	2	9	5	7	6	2	2	2	3,4	CLUB UEFA RANK
			1/1	1/2	1/1	1/2	1/8	1/1	1/8		1/4	1/2	1/16	1/2	1/12	1/12		1/4	1/1			15/19	CL.PARTI.
Valencia			3	3	6	10	4	3	7	1	5	1	5	3	4	9	10	2	10	7	4	5,1	DOM.RANK.
			15	20	26	15	9	9	2	2	4	6	6	13	43	75	68	119	84	50	81	34,1	CLUB UEFA RANK
			1/8			1/16	1/4				1/4		1/1	1/1								6/19	CL.PARTI.
Villarreal			4	7	5	2	5	7	3	8	15	15	7	23	18	24	32	37	28	36	33	16,3	DOM.RANK.
			19	18	12	13	17	15	24	46	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	124,4	CLUB UEFA RANK
			PR		1/4			1/2														2/19	CL.PARTI.
Atletico			7	9	4	4	7	10	12	7	11	21	24	19	13	7	5	1	14	12	6	10,2	DOM.RANK.
			23	23	45	67	#	#	#	57	27	18	9	7	12	35	34	32	19	11	8	54,1	CLUB UEFA RANK
				1/16	1/8																		2/19
Athletic			6	8	13	11	17	12	9	5	7	10	14	11	8	2	6	15	8	5	8	9,2	DOM.RANK.
			79	88	92	75	73	73	68	#	61	55	54	56	40	83	139	134	133	#	131	96,5	CLUB UEFA RANK
															1/12		1/4					2/19	CL.PARTI.
Deportivo			18	10	7	9	13	8	8	3	3	2	2	1	6	12	3	9	2	2	3	6,4	DOM.RANK.
			82	91	73	48	27	15	9	6	9	12	22	28	34	39	54	54	99	158	#	55,8	CLUB UEFA RANK
										1/2	1/8	1/4	1/4										4/19
Real Sociedad			15	21	26	24	19	16	14	15	2	13	13	13	10	3	8	7	11	11	13	13,4	DOM.RANK.
			200	200	200	79	76	75	71	62	56	57	57	57	62	200	139	134	89	91	53	103,1	CLUB UEFA RANK
										1/8													1/19
Celta			23	32	37	36	18	6	22	19	4	5	6	7	6	5	6	16	13	15	11	15,1	DOM.RANK.
			71	75	78	51	41	49	26	17	16	18	17	28	55	#	#	#	#	#	#	91,7	CLUB UEFA RANK
										1/8													1/19
Betis			21	23	18	13	16	14	4	9	8	6	22	18	11	8	4	8	3	22	25	13,3	DOM.RANK.
			200	75	78	70	46	43	65	60	37	44	46	26	25	61	108	96	200	200	200	88,4	CLUB UEFA RANK
								1/16															1/19
Mallorca			17	5	9	7	12	13	17	11	9	16	3	10	3	5	23	25	32	25	24	14,0	DOM.RANK.
	#	#	#	75	73	54	49	29	21	24	24	23	49	#	#	#	#	#	#	116,9	CLUB UEFA RANK		
										1/16											1/19	CL.PARTI.	
Sevilla	5	4	3	5	3	5	6	6	10	8	21	20	24	27	20	12	5	6	7	10,4	DOM.RANK.		
	11	7	7	7	14	22	59	200	200	200	200	63	70	146	139	134	133	131	131	98,6	CLUB UEFA RANK		
		1/8		1/8																	2/19	CL.PARTI.	
Spain	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	22	22	20	20	20		LAG I SERIE		
	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	2	3	4	5	4	2,1	NAT.Uefa RANK		
	1	1	1	1	4	12	5	5	3	3	7	7	4	15	11	8	4	2	5	5,2	FIFA RANK		

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.		
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93			
IFK Göteborg	SVERIGE	9 300 000 (2010)	7	7	2	3	1	8	2	3	7	12	4	4	6	8	2	1	1	1	1	4,2	DOM.RANK.	
			206	210	#	#	#	#	#	198	191	141	114	118	75	63	50	49	47	61	24	134,1	CLUB UEFA RANK	
																1/12	1/8		1/4		1/4	4/19	CL.PARTI.	
AIK			2	11	1	5	5	2	15	13	5	5	3	3	2	1	8	4	8	6	3	5,4	DOM.RANK.	
			197	210	192	186	204	212	206	187	184	189	114	123	120	52	44	72	78	91	131	146,9	CLUB UEFA RANK	
														1/16									1/19	CL.PARTI.
Helsingborg			1	2	8	4	8	4	6	10	6	4	5	2	1	2	6	3	2	9	9	4,8	DOM.RANK.	
			144	149	146	157	#	201	153	137	130	125	104	128	140	146	139	#	#	#	#	157,8	CLUB UEFA RANK	
														1/16									1/19	CL.PARTI.
Sweden			16	16	16	16	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14		LAG I SERIE	
	28	24	24	23	28	26	26	24	23	22	19	22	19	23	14	14	14	17	18	21,5	NAT.UEFA RANK			
	18	33	42	32	24	14	14	13	19	25	16	23	16	18	18	17	13	3	9	19,3	FIFA RANK			

LAG	NAT	POPULASJON	SESONG																			Ave.		
			11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	99	98	97	96	95	94	93			
Basel	SVEITS	7 600 000 (2010)	1	1	3	1	2	2	1	1	2	1	5	2	6	11	8	5	7	13	16	4,6	DOM.RANK.	
			52	38	37	42	34	37	66	83	92	173	165	#	#	#	#	#	#	#	#	127,3	CLUB UEFA RANK	
			1/16		1/16						1/8												3/19	CL.PARTI.
Grasshoppers			7	3	4	4	6	4	3	7	1	3	3	4	2	1	2	1	1	1	9	3,5	DOM.RANK.	
			148	113	129	126	112	102	119	86	77	86	84	74	72	52	44	61	64	62	48	87,3	CLUB UEFA RANK	
																	1/8	1/8					2/19	CL.PARTI.
Zürich			2	7	1	3	1	1	5	4	5	8	8	9	3	6	7	11	9	9	6	5,5	DOM.RANK.	
			103	96	116	126	174	181	#	173	102	111	105	104	121	#	#	#	#	#	#	153,3	CLUB UEFA RANK	
				1/16																			1/19	CL.PARTI.
Thun			5	11	19	10	7	5	2	6	3	16	17	15	20	24	26	28	28	72	70	20,2	DOM.RANK.	
	#	124	123	132	134	140	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	181,7	CLUB UEFA RANK		
					1/16																1/19	CL.PARTI.		
Switzerland	10	10	10	10	10	10	10	10	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12		LAG I SERIE			
	16	13	15	16	17	16	19	13	13	16	17	14	16	16	17	15	16	14	17	15,6	NAT.UEFA RANK			
	17	22	18	24	44	17	35	51	44	44	63	58	47	83	62	47	18	7	12	37,5	FIFA RANK			